

Landelijke
Kwalificaties MBO

Biologisch-dynamisch bedrijf

Crebonummer:	97120, 97130, 97640
Sector:	Voedsel en leefomgeving
Branche:	Dier, Plant
Cohort:	Cohort 2011 - 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepengroep	4
Deel B: De kwalificaties	6
1 Inleiding	6
2 Algemene informatie	6
2.1 Colofon	6
2.2 Formele vereisten	7
2.3 Typering Beroepengroep	8
2.4 Loopbaanperspectief	9
2.5 Trends en innovaties	10
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	12
4 Beschrijving van de kwalificaties	14
4.1 Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf	15
4.2 Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf	16
4.3 Manager biologisch-dynamisch bedrijf	17
5 Beschrijving van de kerntaken	19
5.1 Kerntaak 1: Verzorgt bodem	19
5.2 Kerntaak 2: Teelt biologisch-dynamische gewassen	21
5.3 Kerntaak 3: Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij	23
5.4 Kerntaak 4: Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen	25
5.5 Kerntaak 5: Organiseert en begeleidt werkzaamheden	27
5.6 Kerntaak 6: Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf	28
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	30
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Verzorgt bodem	31
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Teelt biologisch-dynamische gewassen	32
6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij	34
6.4 Proces-competentie-matrix Kerntaak 4: Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen	36
6.5 Proces-competentie-matrix Kerntaak 5: Organiseert en begeleidt werkzaamheden	37
6.6 Proces-competentie-matrix Kerntaak 6: Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf	38
Deel C: Uitwerking van de kwalificaties	40
1 Inleiding	40
2 Kwalificaties	40
2.1 Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf	41
2.2 Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf	75
2.3 Manager biologisch-dynamisch bedrijf	126
3 Certificeerbare eenheden	193
Deel D: Verantwoording	194
1 Inleiding	194
2 Proces- en inhoudsinformatie	195
2.1 Betrokkenen	195
2.2 Verwantschap	196
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	197
2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen	198
2.5 Discussiepunten	201
2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	203
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	204

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Biologisch-dynamisch bedrijf. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepengroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een één op één relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de proces-competentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

Beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf

Omschrijving

De biologisch-dynamische landbouw wordt beschouwd als een specifieke vorm van biologische landbouw. Richtlijnen voor de bedrijfsvoering worden ontleend aan de antroposofie, een mens en wereldbeeld waarvan Rudolf Steiner (1861 – 1925) grondlegger was.

In de antroposofie wordt onder meer uitgegaan van een verbondenheid van het aardse met de geestelijke wereld. De antroposofie reikt methoden aan om de spirituele kant van ons bestaan te ervaren en te onderzoeken. Dat (geesteswetenschappelijk) onderzoek, en ook ontwikkeling en ontplooiing worden als essentieel beschouwd voor de antroposofische beleving.

Van belang voor de biologisch-dynamische landbouwmethode is het uitgangspunt dat de aarde een levend organisme is en dat er samenhang bestaat tussen omgeving, bodem, plant en dier. Vanwege die samenhang is bijvoorbeeld zorg voor de bodem, aandacht voor plant- en diereigen kenmerken en de stand van maan en sterren van belang. De biologisch-dynamische landbouw streeft zo naar ontwikkeling van levenskwaliteit voor mens, dier, plant en bodem in hun kosmische samenhang. De methode van werken is hierop afgestemd en specifiek biologisch-dynamisch.

Een consequentie is dat er geen chemicaliën zoals bestrijdingsmiddelen en kunstmest worden gebruikt. Men wil kwalitatief hoogwaardig voedsel produceren, onder meer met behulp van preparaten die de vitaliteit van bodem en gewassen moeten ondersteunen. Daarnaast is aandacht voor biodiversiteit (met name insecten en vogels), integratie in landschappelijke omgeving en een ruime vruchtwisseling kenmerkend.

Het betreft zowel gemengde bedrijven als ontmengde bedrijven die streven naar gesloten kringlopen. Bij gemengde bedrijven is dit van nature aanwezig. Bij ontmengde bedrijven wordt door het vormen van regionale koppelbedrijven gesloten kringlopen gerealiseerd. Bedrijven verwerken vaak zelf hun producten en soms is er afzet bij het bedrijf.

In dit dossier wordt de uitstroom beschreven van drie beroepsbeoefenaren, namelijk de medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf en de manager biologisch-dynamisch bedrijf.

Werkzaamheden

De werkzaamheden betreffen in veel gevallen de hele breedte van een agrarisch bedrijf: zoals bijvoorbeeld tuinbouw, akkerbouw, fruitteelt en een dierenhouderij/veehouderij. Het betreft de organisatie in zijn algemeen, de zorg voor dier, plant, bodem, apparatuur en gebouwen. Er is onderscheid in verantwoordelijkheid tussen de medewerker, de vakbekwaam medewerker en de manager.

De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf verbetert de conditie van de bodem. Hij voert grondbewerking uit, composteert mest en plantaardig afval, bemest percelen en hanteert preparaten, bijvoorbeeld een kiezel- of koemestpreparaat.

Hij teelt (voeder)gewassen, beheert grasland en verzorgt het vee. Hij onderhoudt de gebouwen, de terreinen en landschappelijke elementen.

Op een bedrijf met medewerkers geven de vakbekwaam medewerker en de manager ook instructie bij de uitvoering van de werkzaamheden; ze controleren de uitvoering en sturen medewerkers aan. Ze bepalen in overleg de inzet van machines, toepassing van preparaten, gebruik van groenbemesters, zaad, plant- en pootgoed en dierkeuze voor fok. Ze voeren eenvoudige reparaties uit aan machines, werktuigen en apparatuur.

De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt een teeltplan, fokplan en inrichtingsplan op, voert managementtaken uit en ontwikkelt de biologisch-dynamische methode.

Werkwijze

De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf werkt volgens de biologisch-dynamische methode. Als er gewerkt wordt volgens de Demeterrichtlijnen kan er een Demeter-licentie verkregen worden. Voor de afnemer is dan duidelijk dat het biologisch-dynamisch geteelde producten betreft.

Afhankelijk van de grootte van het bedrijf wordt in teamverband gewerkt. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf geeft leiding aan de medewerker en ontvangt zelf weer opdrachten van een leidinggevende, meestal de bedrijfseigenaar. De manager biologisch-dynamisch bedrijf geeft leiding aan medewerkers en vakbekwaam medewerkers.

Het dossier en de kwalificatiestructuur

Het kwalificatiedossier Biologisch-dynamisch bedrijf maakt deel uit van de kwalificatiestructuur Voedsel en leefomgeving in de sector Plantenteelt. Onderstaand schema laat de opbouw van deze sector zien.

Niveau	Kwalificatiedossier					
4 mbo	Teelt 4	Biologisch-dynamisch bedrijf	Groen, grond, infra	Logistiek vakman	In- en verkoper vershandel	Zorg, natuur en gezondheid
3 mbo	Teelt 2/3				In- en verkoper vershandel	
2 mbo						
1 mbo	Natuur, voeding en groen				In- en verkoper vershandel	Zorg, natuur en gezondheid
	Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent					

Voor een compleet overzicht van werkveld, karakteristieken en opleidingen verwijzen we u naar www.groenonderwijs.com.

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Biologisch-dynamisch bedrijf. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor:

- *Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf*
- *Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf*
- *Manager biologisch-dynamisch bedrijf*

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	Kenniscentrum beroepsonderwijs bedrijfsleven Aequor
Ontwikkeld door	Afdeling Ontwikkeling en Innovatie en sector Plantenteelt
Verantwoording	Vastgesteld door: het bestuur van Aequor op advies van de Paritaire commissie. Op: 02-12-2010 Te: Ede

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf - 2 Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf - 3 Manager biologisch-dynamisch bedrijf - 4
In- en doorstroomrechten	Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in: <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	Nee
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. De toewijzing van referentieniveaus aan mbo-opleidingen is als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • het referentieniveau 2F is van toepassing voor kwalificaties op niveaus 1, 2 en 3. • het referentieniveau 3F is van toepassing voor kwalificaties op niveau 4.
Bron- en referentiedocumenten	<p>Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier voor het studiejaar 2011-2012 is het document 'Kwalificatie-eisen loopbaan en burgerschap in het mbo, studiejaar 2011-2012' verbonden. De kwalificatie-eisen die in dat document worden beschreven vormen samen met de kwalificatie-eisen in dit kwalificatiedossier de inhoudelijke vereisten voor het onderwijs en voor de verwerving van het diploma, die uit de wet voortvloeien. Het document is te vinden op www.kwalificatiesmbo.nl.</p> <p>In dit kwalificatiedossier is gebruikgemaakt van het referentiekader Nederlandse taal en rekenen en het Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen. Beide zijn te vinden op www.coördinatiepunt.nl.</p> <p>De volgende brondocumenten vormen de basis voor dit dossier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisedewerker biologisch-dynamisch bedrijf (30-03-2004) • Bedrijfsleider biologisch-dynamisch bedrijf (01-06-2004) • Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf (30-03-2004)

2.3 Typering beroepengroep

De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf werkt in de biologisch-dynamische landbouw.

Biologisch-dynamische landbouw wordt beschouwd als een specifieke vorm van biologische landbouw. Onder biologisch-dynamische landbouw wordt verstaan: de productie van landbouwproducten op milieuvriendelijke wijze en met teeltmethoden die zorgdragen voor het herstel en het in stand houden van de bodemvruchtbaarheid, vanuit een bepaalde filosofie: de antroposofie, een wereldbeschouwing waarvan Rudolf Steiner (1861 – 1925) grondlegger was. In de antroposofie wordt uitgegaan van een verbondenheid met de kosmos. De antroposofie reikt methoden aan om de spirituele kant van ons bestaan te ervaren en te onderzoeken. Dat (geesteswetenschappelijk) onderzoek en ook ontwikkeling en ontplooiing worden als essentieel beschouwd voor een antroposofische beleving. De levenshouding, voortkomende uit de antroposofie, vormt het wezenlijke verschil tussen de biologische (ecologische) landbouw en de biologisch-dynamische landbouw.

Het betreft zowel gemengde bedrijven als ontmengde bedrijven die streven naar gesloten kringlopen. Op het gemengde bedrijf zijn deze van nature aanwezig. Bij het ontmengde bedrijf streeft men naar regionale koppelbedrijven.

De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf verricht zijn werkzaamheden op een biologisch-dynamische bedrijf. Afhankelijk van het bedrijf kan dat zijn op het land, in de stal, in de kas, in de boomgaard, in de kruiden- of bloementuin of in de winkel.

De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf verbetert de conditie van de bodem: Hij voert grondbewerkingen uit, composteert mest en plantaardig afval, bemest percelen, dient preparaten toe en zet groenbemesters in. Hij teelt biologisch-dynamische (voeder)gewassen, beheert het grasland en verzorgt het vee. Hij onderhoudt de gebouwen, de terreinen en de landschappelijke elementen. Hierbij werkt hij volgens de biologisch-dynamische methoden.

De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf voeren ook eenvoudige reparaties uit aan machines, werktuigen en apparatuur. Ze geven instructie bij de uitvoering van de werkzaamheden, controleren de uitvoering van de werkzaamheden en sturen de medewerkers aan.

De manager biologisch-dynamisch bedrijf managet het bedrijf of het bedrijfsonderdeel. Hij maakt marktanalyses, beheert bedrijfsadministratie, voert personeelsbeleid, voert kwaliteitszorg uit en ontwikkelt de biologisch-dynamische methode.

De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf werkt vanuit een antroposofische levenshouding. Hij voert alle werkzaamheden uit met zorg voor natuur en milieu. Hij heeft een signalerende en proactieve houding en denkt mee over de te verrichten werkzaamheden en verbeteringen in het werkproces om zichzelf en het bedrijf verder te ontwikkelen. Hij houdt altijd rekening met de gezondheid en het welzijn van de dieren en de veiligheid van mens en dier. Hij werkt zorgvuldig en productiegericht en respecteert wet- en regelgeving over arbeidsomstandigheden. De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf hebben een coachende en motiverende houding.

2.4 Loopbaanperspectief

Voor de uitstroom medewerker biologisch-dynamisch bedrijf geldt:

Op basis van scholing en/of ervaring is door groei mogelijk naar vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf. Voor hen die de biologisch-dynamische landbouw willen verlaten is medewerker buitenteelt een goede mogelijkheid voor horizontale door groei.

Voor de uitstroom vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf geldt:

Op basis van scholing en/of ervaring is door groei mogelijk naar manager biologisch-dynamisch bedrijf of zelfstandig ondernemer. Voor hen die de biologisch-dynamische landbouw willen verlaten is vakbekwaam medewerker buitenteelt een goede mogelijkheid voor horizontale door groei.

Voor de uitstroom bedrijfsleider biologisch-dynamisch bedrijf geldt:

Bij gebleken geschiktheid is, middels ervaring en/of scholing, in beperkte mate overstap mogelijk naar de functie van bedrijfsleider/manager en/of zelfstandig ondernemer in een (andere) sector, zowel binnen als buiten de agrarische tak. Daarnaast kan de functionaris zich binnen de sector verder ontwikkelen als specialist in verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering. Daarnaast is er de mogelijkheid om naar het hbo door te stromen. Hier kan men zich verder specialiseren op het gebied van handel, ict of techniek. Voorbeelden van opleidingen die aansluiten zijn Tuin- en akkerbouw en Bedrijfskunde.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Het aantal Demeterboeren in Nederland is de laatste jaren gedaald met ongeveer een derde deel. Er is wel een groeiende groep boeren bezig met biologisch-dynamische landbouwmethoden zonder Demetercertificering. Het totaal aantal biologisch-dynamische boeren blijft waarschijnlijk gelijk, volgens een woordvoerder van Stichting Demeter.</p> <p>Het aantal Demeterbedrijven in Nederland daalt weliswaar, maar het aantal hectares veel minder. Er is een trend naar grotere bedrijven. De totale omzet van de sector stijgt.</p> <p>Een aantal biologisch-dynamische boeren is inmiddels op leeftijd. Zij willen hun bedrijf graag verkopen. Dit biedt mogelijkheden voor nieuwe mensen. Echter, bedrijfsovernames worden vaak bemoeilijkt door financiële factoren.</p> <p>Er is genoeg werk voor de beginnend beroepsbeoefenaar, zowel voor medewerkers, vakbekwaam medewerkers als managers, niet alleen in Nederland, maar ook daarbuiten. Internationaal stijgt het aantal biologisch-dynamische bedrijven. Informatie over de arbeidsmarkt is te vinden op www.aequor.nl via downloads.</p> <p>Hoewel op korte termijn de recessie voor een dip zorgt in de sector wordt verwacht dat de recessie geen gevolgen heeft voor de arbeidsmarkt op de middellange of lange termijn. Meer informatie over de gevolgen van de recessie voor de arbeidsmarkt en het aantal bpv-plaatsen in de sector voedsel en leefomgeving is te vinden op www.aequor.nl</p> <p>De Paritaire commissie heeft geconstateerd dat er voldoende praktijkleerplaatsen beschikbaar zijn voor het voorliggende kwalificatiedossier. Informatie over praktijkleerplaatsen is te vinden via Register leerbedrijven (www.aequor.nl).</p>
Wetgeving en regelgeving	<p>De toenemende regelgeving op gebied van dierziekten heeft grote gevolgen voor biologisch-dynamische bedrijven, omdat ze vaak een gevarieerde veestapel hebben. Als boer heb je dan bijvoorbeeld te maken met de regels in verband met de vogelgriep, de regels voor de varkenshouderij én de regels voor de rundveehouderij.</p> <p>De milieuwetgeving en Europese richtlijnen spelen in toenemende mate een rol bij de uitvoering van werkzaamheden. Daarnaast komt er steeds meer wet- en regelgeving met betrekking tot arbeidsomstandigheden.</p> <p>Bovenstaande vereist van de beroepsbeoefenaar een brede kennis van wet- en regelgeving.</p>
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	<p>Een kansrijke ontwikkeling is het opzetten van een agrarisch zorgbedrijf. De invoering van een nieuwe bekostigingssystematiek in de geestelijke gezondheidszorg, met een zogenaamd PGB (Persoonsgebonden Budget) biedt mogelijkheden voor ontwikkeling in deze richting. De begeleiding van zorgvragers wordt dan een substantieel onderdeel van de beroepsuitoefening.</p> <p>Bedrijfsorganisatorisch is er een ontwikkeling waarneembaar naar twee typen bedrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brede, kleinschalige bedrijfsvoering met inkomsten uit neventakken (zorg, recreatie, handel, exclusieve producten) en • grotere productiebedrijven.

	<p>Bij brede, kleinschalige bedrijven is de landbouw meer voorwaardenscheppend dan productief. Het vereist brede kennis en vaardigheden van de beroepsbeoefenaar. De vakfunctionaris op een groot productiebedrijf heeft behoefte aan meer gespecialiseerde kennis en vaardigheden.</p>
--	---

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Een kwalificatiedossier kan een of meerdere kwalificaties bevatten. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende kwalificaties gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende kwalificaties zich bevindt en waar kwalificaties van elkaar verschillen.

Indien een dossier slechts 1 kwalificatie bevat, wordt in deze matrix alleen het overzicht gegeven van de kerntaken en werkprocessen die bij deze kwalificatie horen.

Legenda:

K1: Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

K2: Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

K3: Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak	Werkproces	Kwalificatie		
		K1	K2	K3
Kerntaak 1: Verzorgt bodem				
	1.1 Voert grondbewerkingen uit	x	x	x
	1.2 Composteert mest en plantaardig afval	x	x	x
	1.3 Maakt preparaten	x	x	x
	1.4 Werkt aan bodemopbouw	x	x	x
	1.5 Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging		x	x
Kerntaak 2: Teelt biologisch-dynamische gewassen				
	2.1 Zait, plant/poot gewassen	x	x	x
	2.2 Verzorgt gewassen	x	x	x
	2.3 Oogst gewassen	x	x	x
	2.4 Maakt producten verkoopklaar	x	x	x
	2.5 Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking		x	x
	2.6 Stelt teeltplan op			x
Kerntaak 3: Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij				
	3.1 Draagt zorg voor voer- en watervoorziening	x	x	x
	3.2 Verzorgt dieren	x	x	x
	3.3 Melkt vee	x	x	x
	3.4 Beheert grasland of begrazingsterrein	x	x	x
	3.5 Begeleidt bevruchting		x	x
	3.6 Begeleidt dracht en geboorte		x	x
	3.7 Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij		x	x

		Kwalificatie		
Kerntaak	Werkproces	K1	K2	K3
Kerntaak 4: Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen				
	4.1 Onderhoudt gebouwen en terreinen	x	x	x
	4.2 Onderhoudt watergangen en drainage	x	x	x
	4.3 Beheert landschapselementen	x	x	x
	4.4 Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal		x	x
Kerntaak 5: Organiseert en begeleidt werkzaamheden				
	5.1 Maakt en bewaakt planning		x	x
	5.2 Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x
	5.3 Begeleidt medewerkers			x
Kerntaak 6: Managet bedrijfs onderdeel of bedrijf				
	6.1 Maakt marktanalyses			x
	6.2 Stelt de marketingmix vast			x
	6.3 Bewaakt de financiële situatie			x
	6.4 Beheert bedrijfsadministratie			x
	6.5 Voert personeelsbeleid			x
	6.6 Zorgt voor informatie naar medewerker(s)			x
	6.7 Koopt voor de onderneming in			x
	6.8 Zorgt voor afzet			x
	6.9 Voert kwaliteitszorg uit			x
	6.10 Ontwikkelt biologische-dynamische methode			x

4. Beschrijving van de kwalificaties

In dit hoofdstuk worden de verschillende kwalificaties van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De kwalificaties welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf*
- *Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf*
- *Manager biologisch-dynamisch bedrijf*

4.1 Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Algemene informatie

Context van de kwalificatie	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf werkt op een biologisch-dynamisch landbouwbedrijf. Dat kan gemengd bedrijf met akkerbouw, tuinbouw, bedekte teelten en/of een veehouderij of een ontmengd bedrijf. Een gemengd bedrijf heeft de voorkeur vanwege zijn gesloten kringlopen. Een aantal bedrijven heeft een winkel op het terrein.
Typerende beroepshouding	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf werkt vanuit een antroposofische levenshouding. Vanuit het uitgangspunt dat de aarde een levend organisme is en dat er samenhang bestaat tussen kosmos, bodem, plant en dier is bijvoorbeeld zorg voor bodem, aandacht voor plant- en diereigen kenmerken en de stand van maan en sterren van belang. De medewerker biologisch-dynamische landbouw is zich bewust van het streven naar ontwikkeling van levenskwaliteit voor mens, dier, plant en bodem in hun kosmische samenhang door gebruikmaking van de biologisch-dynamische landbouw. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf voert alle werkzaamheden uit met zorg voor natuur en milieu. Hij heeft een signalerende en proactieve houding, denkt mee over de te verrichten werkzaamheden en heeft een leergierige houding. Hij houdt altijd rekening met de gezondheid en het welzijn van de dieren en de veiligheid van mens en dier. Hij werkt zorgvuldig en productiegericht en respecteert wet- en regelgeving over arbeidsomstandigheden.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 2
Rol en verantwoordelijkheden	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft een uitvoerende en signalerende rol. Hij is verantwoordelijk voor het na instructie zelfstandig uitvoeren van eenvoudige werkzaamheden en het onder begeleiding uitvoeren van minder eenvoudige werkzaamheden. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werk en voor de ingezette bedrijfsuitrusting en de invloed daarvan op zijn directe werkomgeving. Hij legt voor zijn werkzaamheden verantwoording af aan de direct leidinggevende. Hij signaleert afwijkingen en meldt deze aan zijn leidinggevende.
Complexiteit	Het beroep wordt gekenmerkt door werkzaamheden van reproductieve en gestandaardiseerde aard. Hij voert routinematige werkzaamheden uit, waarvoor feitelijke basiskennis en cognitieve en praktische basisvaardigheden nodig zijn. Veel werkzaamheden komen steeds terug in de elkaar opvolgende teeltcycli. Steeds moet echter worden ingespeeld op verander(en)de omstandigheden.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.

4.2 Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Algemene informatie

Context van de kwalificatie	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf werkt op een biologisch-dynamisch landbouwbedrijf. Dat kan gemengd bedrijf met akkerbouw, tuinbouw, bedekte teelten en/of een veehouderij of een ontmengd bedrijf. Een gemengd bedrijf heeft de voorkeur vanwege zijn gesloten kringlopen. Een aantal bedrijven heeft een winkel op het terrein.
Typerende beroepshouding	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf werkt vanuit een antroposofische levenshouding. Vanuit het uitgangspunt dat de aarde een levend organisme is en dat er samenhang bestaat tussen kosmos, bodem, plant en dier is bijvoorbeeld zorg voor bodem, aandacht voor plant- en diereigen kenmerken en de stand van maan en sterren van belang. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamische landbouw is zich bewust van het streven naar ontwikkeling van levenskwaliteit voor mens, dier, plant en bodem in hun kosmische samenhang door gebruikmaking van de biologisch-dynamische landbouw. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf voert alle werkzaamheden uit met zorg voor natuur en milieu. Hij heeft aandacht voor biodiversiteit en integratie in de landschappelijke omgeving. Hij heeft een signalerende en proactieve houding, denkt mee over de te verrichten werkzaamheden en verbeteringen in het werkproces om zichzelf en het bedrijf verder te ontwikkelen. Hij heeft lerende houding. Hij houdt altijd rekening met de gezondheid en het welzijn van de dieren en de veiligheid van mens en dier. Hij werkt zorgvuldig en productiegericht en respecteert wet- en regelgeving over arbeidsomstandigheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft een coachende en motiverende houding.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3
Rol en verantwoordelijkheden	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft een uitvoerende, organiserende en vaktechnisch begeleidende en adviserende rol. Hij verricht diverse uitvoerende werkzaamheden, veelal in teamverband. Hij heeft een organiserende en vaktechnisch begeleidende rol ten opzichte van de medewerkers en is hierbij verantwoordelijk voor hun werk, hun veiligheid en de voortgang van het werk. Tevens heeft hij een vaktechnisch adviserende rol naar de bedrijfsleider. De werkzaamheden worden zelfstandig uitgevoerd, zonder toezicht van de direct leidinggevende. Hij legt voor zijn werkzaamheden verantwoording af aan de direct leidinggevende.
Complexiteit	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verricht diverse uitvoerende werkzaamheden die betrekking hebben op het totale teeltproces. Veel werkzaamheden zijn van reproductieve en gestandaardiseerde aard. Bij storingen of calamiteiten draagt hij oplossingen aan om stagnering te voorkomen. Daarvoor zijn kennis van feiten, principes en processen en cognitieve en praktische vaardigheden nodig. Het uitvoeren van eenvoudige reparaties brengt een afbreukrisico met zich mee. Een groot deel van de werkzaamheden is terugkerend in de elkaar opvolgende teeltcycli. Wel moet steeds ingespeeld worden op verander(en)de omstandigheden. De effecten van de ingreep worden veelal pas op lange termijn zichtbaar. Dit is een complicerende factor.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.</p> <p>De beroepseisen ten aanzien van een (moderne) vreemde taal (of talen) zijn beschreven in deel C van dit dossier. Het betreft MVT naar keuze.</p>

4.3 Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Algemene informatie

Context van de kwalificatie	De manager biologisch-dynamisch bedrijf werkt op een biologisch-dynamisch landbouwbedrijf. Meestal is dit een gemengd bedrijf met akkerbouw, tuinbouw, bedekte teelten en/of een veehouderij. Een aantal bedrijven heeft een winkel op het terrein.
Typerende beroepshouding	De manager biologisch-dynamisch bedrijf werkt vanuit een antroposofische levenshouding. Vanuit het uitgangspunt dat de aarde een levend organisme is en dat er samenhang bestaat tussen kosmos, bodem, plant en dier is bijvoorbeeld zorg voor bodem, aandacht voor plant- en diereigen kenmerken en de stand van maan en sterren van belang. De manager biologisch-dynamische landbouw is zich bewust van het streven naar ontwikkeling van levenskwaliteit voor mens, dier, plant en bodem in hun kosmische samenhang door gebruikmaking van de biologisch-dynamische landbouw. De manager biologisch-dynamisch bedrijf voert alle werkzaamheden uit met zorg voor natuur en milieu. Hij heeft aandacht voor biodiversiteit en integratie in de landschappelijke omgeving. Hij heeft een signalerende en proactieve houding, denkt mee over de te verrichten werkzaamheden en verbeteringen in het werkproces om zichzelf en het bedrijf verder te ontwikkelen. Hij heeft lerende houding. Hij houdt altijd rekening met de gezondheid en het welzijn van de dieren en de veiligheid van mens en dier. Hij werkt zorgvuldig en productiegericht en respecteert wet- en regelgeving over arbeidsomstandigheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft een coachende en motiverende houding. De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft een holistische visie op bedrijf, natuur en landschap en ontwikkelt op basis hiervan methoden om meer 'planteigen' en 'diereigen' om te gaan met het levende materiaal. Deze visie betreft verder vooral de relatie mens-dier, het toepassen van homeopathische methoden, het waarnemen en bevorderen van vitaliteit van bodem, plant en dier en de ontwikkeling van de eigen identiteit van het bedrijf.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	De manager biologisch-dynamisch bedrijf houdt zich bezig met de bedrijfsvoering van het bedrijf. Hij is verantwoordelijk voor de continuïteit van het bedrijf en geeft leiding aan en houdt toezicht op de medewerkers. Hij verricht tevens alle voorkomende uitvoerende werkzaamheden. Hij heeft een leidinggevende, signalerende, aansturende, coördinerende en uitvoerende rol. De manager biologisch-dynamisch bedrijf neemt zelfstandig beslissingen die onder andere gebaseerd zijn op achtergrondkennis voortkomende uit de antroposofie. Hij is de eindverantwoordelijke. De manager vertaalt de arbowet- en regelgeving naar de eigen bedrijfssituatie en schaft veilige, gezonde en ergonomisch verantwoorde productiemiddelen, hulpmiddelen en materialen aan. Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering van het personeelsbeleid, het financieel beleid en het commercieel beleid. Hij is verantwoordelijk voor het functioneren van zijn medewerkers en voor het behalen van de afdelingsdoelen. De manager biologisch-dynamisch bedrijf is tevens verantwoordelijk voor naleving van de Demeternormen.
Complexiteit	Het beroep wordt gekenmerkt door een diversiteit aan werkzaamheden die te maken hebben met de bedrijfsvoering. De manager biologisch-dynamisch bedrijf moet de wensen en eisen van de afnemers omzetten in een kwalitatief goed en verantwoord product binnen de ruimte die de biologisch-dynamische landbouw kent met betrekking tot de productie van de producten. De manager moet de continuïteit van het bedrijf waarborgen door in te spelen op ontwikkelingen in de markt.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het

	referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.
--	--

	De beroepseisen ten aanzien van een (moderne) vreemde taal (of talen) zijn beschreven in deel C van dit dossier. Het betreft MVT naar keuze.
--	--

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Verzorgt bodem

Kerntaak 1 Verzorgt bodem	Werkprocessen bij kerntaak 1	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf voert verschillende grondbewerkingen uit. Hij ploegt, egt en freest de grond.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf composteert mest en plantaardig afval. Hij bouwt de composthoop op, keert hem regelmatig en dekt hem af. Hij brengt compostpreparaten in de mest- of composthoop of giet/spuit ze over de hoop.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf bewerkt de grondstoffen volgens biologisch-dynamische recepten tot preparaten en bewaart ze.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf voert compost aan en bemest de bodem. Hij roert koemestpreparaat en spuit het op de bodem. Hij zaait groenbemesters in en als ze zijn volgroeid werkt hij ze onder of maait ze en voert ze af.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en de manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleren mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de bewerking van de bodem. Ze proberen de oorzaak op te sporen en bepalen of ze de reparatie zelf kunnen verrichten. Eenvoudige reparaties verrichten ze zelf. Bij complexe reparaties attenderen ze leidinggevende, deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.</p> <p><u>Toelichting:</u></p> <p>Op een biologisch-dynamisch bedrijf wordt bij de opbouw van de bodem uitgegaan van het zo weinig mogelijk verstoren van de bodem en het instandhouden en herstellen van de bodemvruchtbaarheid. Het verzorgen van de bodem staat niet op zich maar wordt vanuit een holistisch perspectief gezien. Ingrepen op de bodem zijn natuurlijk en het effect is vaak pas op langere termijn te zien. Chemicaliën zoals kunstmest wordt dan ook niet toegepast.</p> <p>Voor alle werkprocessen van de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf geldt dat hij voor aanvang van de werkzaamheden materiaal en materieel verzamelt en een en ander gebruiksklaar maakt. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf werkt natuur- en milieubewust. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij onderhoudt de werkomgeving tijdens het werk, zodat er veilig en hygiënisch gewerkt kan worden. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden houdt de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf rekening met instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften met betrekking tot SKAL-normen, Demeterrichtlijnen, arbeidsomstandigheden, veiligheid, natuur en milieu.</p> <p>De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf. De vakbekwaam</p>	1.1	Voert grondbewerkingen uit
	1.2	Composteert mest en plantaardig afval
	1.3	Maakt preparaten
	1.4	Werkt aan bodemopbouw
	1.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging

medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de bedrijfsleider/ondernemer. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelen ze hun leidinggevende in. De manager biologisch-dynamisch bedrijf roept bij twijfel en onduidelijkheden eventueel de hulp in van een deskundige.

Voor de werkprocessen 1.1 t/m 1.4 geldt dat de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de manager biologisch-dynamisch bedrijf keuzes maakt ten aanzien van de bodemverzorging en in overleg met de manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt welk materiaal en materieel worden ingezet.

De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf gaan hun eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering.

De manager biologisch-dynamisch bedrijf is verantwoordelijk voor de naleving van de Demeternormen.

5.2 Kerntaak 2: Teelt biologisch-dynamische gewassen

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf bereidt het uitgangsmateriaal voor en treft voorbereidingen op het perceel. Hij zaait en plant/poot handmatig of machinaal.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf begeleidt de groei en verzorgt het gewas. Hij geeft water, bemest het gewas, wiedt onkruid en spuit kiezelpreparaat. Tijdens de verzorging van het gewas signaleert hij eventuele afwijkingen en rapporteert dit aan de leidinggevende. Hij voert maatregelen uit ter voorkoming en bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden. Hij registreert relevante informatie over de verrichtte verzorgingswerkzaamheden.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt de oogstrijpheid van het product en oogst het product. Hij registreert de benodigde gegevens. Hij transporteert de producten naar de verwerkingsruimte of de opslag.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamische bedrijf sorteert en verpakt het product en maakt het transportgereed. Hij signaleert en rapporteert eventuele afwijkingen. Hij slaat het product op en controleert het klimaat in de opslagruimte. Hij registreert de benodigde gegevens.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en de manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleren mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt, de oogst en de verwerking van de oogst. Ze proberen de oorzaak op te sporen en bepalen of ze de reparatie zelf kunnen verrichten. Eenvoudige reparaties verrichten ze zelf. Bij complexe reparaties attenderen ze leidinggevende, deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt in overleg met vakbekwaam medewerker(s) biologisch-dynamisch bedrijf en/of deskundigen en/of klanten een teeltplan op.</p> <p><u>Toelichting:</u></p> <p>Het verzorgen van de teelt staat niet op zich maar wordt vanuit een holistisch perspectief gezien waarbij samenhang tussen omgeving, bodem en planten uitgangspunt is. Bij het telen van het gewas wordt gebruikt gemaakt van teeltmethoden die de vitaliteit van het gewas en de bodem ondersteunen. Chemicaliën zoals kunstmest en bestrijdingsmiddelen worden dan ook niet toegepast. Er is veel aandacht voor vruchtwisseling.</p> <p>In werkproces 2.1 gaat het over het voorbereiden van uitgangsmateriaal. Dit kan voor sommige bedrijven ook het vermeerderen van uitgangsmateriaal omvatten.</p> <p>Voor alle werkprocessen van de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf geldt dat hij voor aanvang van de werkzaamheden materiaal en materieel verzamelt en een en ander gebruiksklaar maakt. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf werkt natuur- en milieubewust. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige</p>	2.1	Zaait, plant/poot gewassen
	2.2	Verzorgt gewassen
	2.3	Oogst gewassen
	2.4	Maakt producten verkoopklaar
	2.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking
	2.6	Stelt teeltplan op

houding. Hij onderhoudt de werkomgeving tijdens het werk, zodat er veilig en hygiënisch gewerkt kan worden. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden houdt de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf rekening met instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften met betrekking tot SKAL-normen, Demeterrichtlijnen, arbeidsomstandigheden, veiligheid, natuur en milieu.

De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de bedrijfsleider/ondernemer. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelen ze hun leidinggevende in. De manager biologisch-dynamisch bedrijf roept bij twijfel en onduidelijkheden eventueel de hulp in van een deskundige.

Voor de werkprocessen 2.1 t/m 2.3 geldt dat de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de manager biologisch-dynamisch bedrijf teelttechnische keuzes maakt. Voor de werkprocessen 2.1 t/m 2.4 geldt dat de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt welk materiaal en materieel worden ingezet.

De vakbekwaam medewerker en de manager biologisch-dynamisch bedrijf gaan hun eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering.

De manager biologisch-dynamisch bedrijf is verantwoordelijk voor naleving van de Demeternormen.

5.3 Kerntaak 3: Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij	Werkprocessen bij kerntaak 3	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf draagt zorg voor de voer- en watervoorziening van de dieren. Hij bedient in voorkomende gevallen de voerapparatuur, controleert de voer- en vochtopname en meldt afwijkingen. Hij registreert relevante informatie. De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf maken in overleg een planning voor het voeren en bepalen het benodigde voer. Ze nemen maatregelen bij afwijkingen in voer- en vochtopname. Ze bewaken de kwaliteit van het voer, houden de voervoorraad op peil en controleren in voorkomende gevallen de werking van voerapparatuur en watervoorziening.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf verzorgt het exterieur van dieren en voert verzorgingswerkzaamheden uit ten behoeve van gezondheid en welzijn van de dieren. Hij verwijdert mest- en/of afvalstoffen en reinigt en ontsmet ruimten, apparatuur, materialen en vervoermiddelen. Hij assisteert bij de bestrijding van ongedierte. Hij signaleert en rapporteert afwijkingen, bronst, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren. Hij registreert relevante informatie.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf bepalen in overleg welke verzorgingswerkzaamheden nodig zijn. Ze regelen hokbezetting, stalklimaat en weidegang. Ze bewaken in overleg de samenstelling van de veestapel. Ze verzamelen relevante informatie over afwijkingen, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren, schakelen indien nodig deskundigen in en assisteren ze. De manager biologisch-dynamisch bedrijf neemt maatregelen om gedrag, welzijn en gezondheid van dieren te verbeteren.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt de dieren en behandelt ze ten behoeve van de melkwinning. Hij melkt het melkvee. Hij controleert de kwaliteit van de melk en de melkopslag. Hij voert de nabehandeling uit en reinigt de melkwinningsruimte. Hij registreert relevante informatie.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf onderhoudt het grasland. Bij begrazing van natuurgebieden of deelname aan agrarisch natuurbeheer voert hij situatiegebonden werkzaamheden uit. De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf maken in overleg een planning voor het graslandgebruik.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf stellen op basis van het gestelde fokdoel, vast welke ouderdieren moeten worden gecombineerd. Ze assisteren deskundigen bij onderzoek en behandelingen betreffende vruchtbaarheid en voortplanting van de dieren. Ze bepalen het tijdstip van dekking of inseminatie, creëren optimale omstandigheden en assisteren bij de bevruchting. Ze controleren of de bevruchting succesvol is verlopen. De manager biologisch-dynamisch bedrijf plant de dierlijke productie op korte en lange termijn en stelt een fokplan op en evalueert de dierlijke productie.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf controleren het moederdier regelmatig. Ze begeleiden de geboorte en verzorgen het moederdier en de nakomeling(en). Ze controleren het fokdoel en registreren de benodigde gegevens.</p>	3.1	Draagt zorg voor voer- en watervoorziening
	3.2	Verzorgt dieren
	3.3	Melkt vee
	3.4	Beheert grasland of begrazingsterrein
	3.5	Begeleidt bevruchting
	3.6	Begeleidt dracht en geboorte
	3.7	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij

De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleren mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij. Ze proberen de oorzaak op te sporen en bepalen of ze de reparatie zelf kunnen verrichten. Eenvoudige reparaties verrichten ze zelf. Bij complexe reparaties attenderen ze leidinggevende, deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.

Toelichting:

Het verzorgen van de bij het bedrijf horende dieren wordt vanuit een holistisch perspectief gezien waarbij samenhang tussen omgeving, bodem, planten en dieren uitgangspunt is. Bij het verzorgen van de dieren worden methoden en voeders gebruikt die het produceren van kwalitatief hoogwaardig voedsel ondersteunen. Voor het beheren van grasland en begrazingsterreinen worden methoden gebruikt die de vitaliteit van het grasland/begrazingsterrein ondersteunen.

De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf werkt natuur- en milieubewust. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij onderhoudt de werkomgeving tijdens het werk, zodat er veilig en hygiënisch gewerkt kan worden. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden houdt de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf rekening met instructies en bedrijfsprocedures en de voorschriften met betrekking tot SKAL-normen, Demeterrichtlijnen, arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu. Bij de werkprocessen 3.1 t/m 3.3 en 3.5 en 3.6 houdt hij rekening met het dierenwelzijn.

Voor alle werkprocessen van de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf geldt dat hij voor aanvang van de werkzaamheden materiaal en materieel verzamelt en een en ander gebruiksklaar maakt. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.

De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de bedrijfsleider/ondernemer. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelen ze hun leidinggevende in. De manager biologisch-dynamisch bedrijf roept bij twijfel en onduidelijkheden eventueel de hulp in van een deskundige.

Voor de werkprocessen 3.1 t/m 3.6 geldt dat de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt welk materiaal en materieel worden ingezet.

De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf gaan hun eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering.

De manager biologisch-dynamisch bedrijf is verantwoordelijk voor naleving van de Demeternormen.

5.4 Kerntaak 4: Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen	Werkprocessen bij kerntaak 4	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf voert onderhoudswerkzaamheden uit aan gebouwen, erf, wegen en paden. De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf bepalen de onderhoudswerkzaamheden voor gebouwen en terreinen.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf maait de watergangen en onderhoudt de drainage. De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf bepalen de onderhoudswerkzaamheden aan watergangen en drainage.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf voert onderhoudswerkzaamheden uit aan landschapselementen en werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling van natuur, al dan niet in het kader van agrarisch natuurbeheer. De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf inventariseren flora en fauna. Ze bepalen de werkzaamheden aan landschapselementen en treffen in overleg maatregelen om natuurontwikkeling te bevorderen. De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt een inrichtingsplan en een beheersplan op.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleren mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor het onderhoud van gebouwen, terreinen en landschapselementen en voor werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling. Ze proberen de oorzaak op te sporen en bepalen of ze de reparatie zelf kunnen verrichten. Eenvoudige reparaties verrichten ze zelf. Bij complexe reparaties attenderen ze leidinggevende, deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.</p> <p><u>Toelichting:</u></p> <p>Aandacht voor biodiversiteit, natuurontwikkeling en de integratie van het bedrijf in de landschappelijke omgeving is kenmerkend voor de biologisch-dynamische landbouw. Deze aspecten spelen een rol bij werkproces 4.3.</p> <p>De beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf werkt natuur- en milieubewust. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij onderhoudt de werkomgeving tijdens het werk, zodat er veilig en hygiënisch gewerkt kan worden. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden houdt de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf rekening met instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften met betrekking tot arbeidsomstandigheden, veiligheid, natuur en milieu.</p> <p>Voor alle werkprocessen van de beroepsbeoefenaar biologisch-dynamisch bedrijf geldt dat hij voor aanvang van de werkzaamheden materiaal en materieel verzamelt en een en ander gebruiksklaar maakt. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.</p> <p>De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf krijgt instructies van de bedrijfsleider/ondernemer. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelen ze hun leidinggevende in. De manager</p>	4.1	Onderhoudt gebouwen en terreinen
	4.2	Onderhoudt watergangen en drainage
	4.3	Beheert landschapselementen
	4.4	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal

biologisch-dynamisch bedrijf roept bij twijfel en onduidelijkheden eventueel de hulp in van een deskundige.

Voor de werkprocessen 4.1 t/m 4.3 geldt dat de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt welk materiaal en materieel worden ingezet.

De vakbekwaam medewerker en de manager biologisch-dynamisch bedrijf gaan hun eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering.

5.5 Kerntaak 5: Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden	Werkprocessen bij kerntaak 5	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf inventariseren in overleg de werkzaamheden en maken op basis daarvan in overleg een werkplanning. Ze zorgen hierbij voor een goede verdeling van de taken, rekening houdend met de kwaliteiten van de medewerkers. Ze coördineren en zorgen dat de werkzaamheden verlopen volgens de planning. Ze signaleren knelpunten in de planning en doen verbetervoorstellen. Ze schakelen indien nodig leidinggevende of deskundige in. Ze registreren relevante informatie.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf begeleiden de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig geven ze instructie en uitleg en lossen ze problemen in de directe werkuitvoering op. Ze beantwoorden vragen en zien erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu. Ze motiveren en stimuleren medewerkers om met enthousiasme en een positieve instelling te werken, bevorderen een goede sfeer in het team en spreken medewerkers aan op hun gedrag en houding.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf motiveert (middels aandacht, begrip en luisterend oor) en stimuleert medewerkers om zich te ontwikkelen in het beroepsfunctioneren. Hij signaleert mede aan de hand van functioneringsgesprekken de opleidings- en ontwikkelingsbehoeften van de medewerker(s). Hij stelt, eventueel samen met de desbetreffende medewerker(s) het persoonlijk ontwikkelingstraject vast.</p> <p><u>Toelichting:</u></p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf hebben een aansturende en coördinerende rol. Ze begeleiden en coachen medewerkers. Indien van toepassing worden ze ondersteund door de leidinggevende of een deskundige. Ze zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden van de mensen die ze aansturen en voor hun eigen werk.</p> <p>Ze zijn (mede-)verantwoordelijk voor het behalen van de bedrijfsdoelstellingen.</p> <p>De werkverdeling stemmen ze met betrokkenen af binnen de gestelde kaders (tijd en kwaliteit). Ze hebben goede communicatieve eigenschappen en ze verplaatsen zich in de rol van de ander. Belangen van het bedrijf kunnen botsen met die van medewerkers. De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf nemen een juiste houding aan en kiezen een passende oplossing.</p> <p>De vakbekwaam medewerker en manager biologisch-dynamisch bedrijf reageren snel als de planning niet gehaald wordt, bijvoorbeeld door uitval van medewerkers. Ze adviseren en ondersteunen medewerkers.</p> <p>De sfeer in het bedrijf en het imago hangen sterk samen met een juiste uitvoering van deze kerntaak.</p>	5.1	Maakt en bewaakt planning
	5.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied
	5.3	Begeleidt medewerkers

5.6 Kerntaak 6: Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf	Werkprocessen bij kerntaak 6	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf houdt zicht op (potentiële) klanten/afnemers, (koop)gedrag van de doelgroepen en concurrenten en brengt deze in kaart door verschillende gegevens te verzamelen en te analyseren. Hij gebruikt informatie over politieke, juridische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen om de (toekomstige) situatie in kaart te brengen. Met deze analyse maakt hij een inschatting van de kansen en bedreigingen voor de onderneming.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt de producten/diensten die hij aanbiedt vast, de prijs van deze producten/diensten, de manier waarop hij de promotie en presentatie van zijn onderneming vormgeeft en de plaats waar hij zijn onderneming vestigt.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt samen met de administrateur een jaarrekening op waardoor hij zich extern kan verantwoorden. Hij draagt zijn BTW af. Hij controleert en bewaakt op basis van periodieke overzichten en de jaarrekening de budgetten. Wanneer nodig past hij begrotingen aan.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf voert de (financiële) administratie, zoals facturering en archivering, zelf uit of besteedt bepaalde administraties en registraties uit aan derden. Hij houdt zicht op zaken door regelmatige controle op basis van overzichten en rapportages.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt op basis van zijn doelstellingen, personeelsbudget en bedrijfsanalyse de kwalitatieve en kwantitatieve personeelsbehoefte. Hij stelt bij vacatures een heldere advertentie op. Hij nodigt een aantal kandidaten uit en voert sollicitatiegesprekken. Hij selecteert de meest geschikte kandidaat en maakt daarmee heldere afspraken over wederzijdse wensen, verwachtingen en eisen.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf informeert de medewerker(s) binnen het bedrijf over zaken die het bedrijfsbeleid van het bedrijf aangaan, over (technische) ontwikkelingen en over het gebruik en de consequenties van het werken met bepaalde arbeidsmiddelen en materialen (werken volgens Arbo-richtlijnen). Hij maakt de medewerker(s) daarbij duidelijk wat van hen verwacht wordt en wat hun eventuele rechten en plichten zijn. Hij doet dit onder andere door het voeren c.q. initiëren van werkoverleg.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt inkoopplannen op basis van de doelstellingen van de onderneming. Hij stelt op basis van de voorraadregistratie het inkoopvolume vast en koopt in. Hij vraagt zo nodig offertes op voor de gewenste producten. Hij maakt een keuze uit de inkoopkanalen en leveranciers. Hij onderhandelt met leveranciers over (inkoop)prijzen, kwaliteit, leveringsvoorwaarden en leveringstijden. Hij registreert en evalueert de inkoop.</p> <p>De manager biologisch-dynamisch bedrijf stemt de verkoop van producten en de oogst en de oogstverwerking op elkaar af. Hij voert onderhandeling over de prijs en zoekt de juiste afzetkanalen. Daartoe raadpleegt of zoekt hij samenwerkingsverbanden met relevante betrokken om zo een goede positie op te bouwen, zodat er optimale</p>	6.1	Maakt marktanalyses
	6.2	Stelt de marketingmix vast
	6.3	Bewaakt de financiële situatie
	6.4	Beheert bedrijfsadministratie
	6.5	Voert personeelsbeleid
	6.6	Zorgt voor informatie naar medewerker(s)
	6.7	Koopt voor de onderneming in
	6.8	Zorgt voor afzet
	6.9	Voert kwaliteitszorg uit
	6.10	Ontwikkelt biologische-dynamische methode

omstandigheden gecreëerd kunnen worden om de afzet plaats te laten vinden.

De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt het beleid op het gebied van kwaliteit, arbo, milieu en veiligheid. Hij selecteert voor het eigen bedrijf passende zorgsystemen. Hij houdt rekening met de geldende wet- en regelgeving en de voorschriften van zorgsystemen en werkt ze uit in concrete procedures of werkinstructies. Waar nodig past hij procedures en werkinstructies aan. De manager biologisch-dynamisch bedrijf voert op kleine schaal praktisch onderzoek uit naar het systeem van bodem-plant-dier-mest. Hij wisselt gedachten en ervaringen uit met andere managers van biologisch-dynamische bedrijven, en/of collega's en/of deskundigen en/of onderzoekers. Hij implementeert innovaties op het bedrijf.

Toelichting:

De manager biologisch-dynamisch bedrijf profileert zijn onderneming op een positieve wijze in zijn omgeving. Afhankelijk van de branche waarin hij werkzaam is kan het ook gaan om het onderhouden van internationale contacten.

De manager biologisch-dynamisch bedrijf staat voor de opgave om een afweging te maken tussen de kosten en de baten bij de uitvoering van de werkzaamheden van zichzelf en de medewerkers. De werkzaamheden moeten snel worden uitgevoerd, maar het mag niet ten koste gaan van de kwaliteit. Het is de taak van de manager biologisch-dynamisch bedrijf om te kiezen voor een optimale balans tussen een zo groot mogelijke kwantiteit bij de uitvoering van de werkzaamheden, zonder dat de kwaliteit in gevaar komt.

Van de manager biologisch-dynamisch bedrijf wordt verwacht dat hij steeds – uiteraard binnen de milieuwet- en -regelgeving – een verantwoorde keuze maakt waarbij hij bedrijfseconomische aspecten afweegt tegen milieuaspecten. Hij probeert het milieu op bedrijfseconomisch verantwoorde wijze zo min mogelijk te belasten.

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per kwalificatie aangegeven middels blokjes. Deze moet u van links naar rechts lezen. Indien de blokjes in de matrix niet zijn gevuld, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende kwalificatie.

6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Verzorgt bodem

Kerntaak 1 Verzorgt bodem		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Voert grondbewerkingen uit																									
1.2	Composteert mest en plantaardig afval																									
1.3	Maakt preparaten																									
1.4	Werkt aan bodemopbouw																									
1.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging																									

6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Teelt biologisch-dynamische gewassen

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Zaait, plant/poot gewassen																									
2.2	Verzorgt gewassen																									
2.3	Oogst gewassen																									
2.4	Maakt producten verkoopklaar																									
2.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking																									

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.6	Stelt teeltplan op																									

6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
3.1	Draagt zorg voor voer- en watervoorziening																										
3.2	Verzorgt dieren																										
3.3	Melkt vee																										
3.4	Beheert grasland of begrazingsterrein																										
3.5	Begeleidt bevruchting																										
3.6	Begeleidt dracht en geboorte																										
3.7	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij																										

6.4 Proces-competentie-matrix Kerntaak 4: Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen		Competenties																											
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y			
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de “Klant” richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen			
Werkprocessen																													
4.1	Onderhoudt gebouwen en terreinen					 						 	 					 				 	 						
4.2	Onderhoudt watergangen en drainage					 						 	 					 				 	 						
4.3	Beheert landschapselementen					 	 					 	 				 	 				 	 						
4.4	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal											 	 									 							

6.5 Proces-competentie-matrix Kerntaak 5: Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																												
5.1	Maakt en bewaakt planning	 	 			 					 							 					 					
5.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		 	 		 					 																	
5.3	Begeleidt medewerkers	 	 	 																								

6.6 Proces-competentie-matrix Kerntaak 6: Managet bedrijfs onderdeel of bedrijf

Kerntaak 6 Managet bedrijfs onderdeel of bedrijf		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
6.1	Maakt marktanalyses																				
6.2	Stelt de marketingmix vast																				
6.3	Bewaakt de financiële situatie																				
6.4	Beheert bedrijfsadministratie																				

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
6.5	Voert personeelsbeleid																									
6.6	Zorgt voor informatie naar medewerker(s)																									
6.7	Koopt voor de onderneming in																									
6.8	Zorgt voor afzet																									

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
6.9	Voert kwaliteitszorg uit	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>					<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>								<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>					
6.10	Ontwikkelt biologische-dynamische methode				<div><div></div><div></div><div></div></div>						<div><div></div><div></div><div></div></div>				<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>										

Deel C: Uitwerking van de kwalificaties

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke kwalificatie. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per kwalificatie aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Kwalificaties

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

2.1 Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem

Proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de “klant” richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Voert grondbewerkingen uit					X	X					X	X				X			X	X					
1.2	Composteert mest en plantaardig afval					X	X					X	X				X			X	X					
1.3	Maakt preparaten					X						X	X				X			X	X					
1.4	Werkt aan bodemopbouw					X	X					X	X				X			X	X					
1.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging																									

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.1 werkproces: Voert grondbewerkingen uit			
Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, machines en werktuigen en maakt ze gebruiksklaar. Hij ploegt, egt en freest de grond, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Hij maakt de machines en werktuigen na gebruik schoon en laat ze op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De structuur van de bodem is verbeterd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over grondbewerkingen, zodat structuurbederf van de bodem wordt voorkomen en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het uitvoeren van grondbewerkingen aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bodemkunde ten behoeve van uitvoeren grondbewerkingen Kennis van de antroposofie Kennis van grondbewerkingen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van vaktermen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij voert grondbewerking ongeacht de omstandigheden uit volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de grondbewerkingen vakkundig en accuraat uit, zodat de structuur van de bodem verbetert, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt de machines en werktuigen voor het bewerken van de grond gebruiksklaar, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.1 werkproces: Voert grondbewerkingen uit				
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het bewerken van de grond met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen antroposofie • Uitvoeren grondbewerkingen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo 	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de grondbewerkingen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het bewerken van de grond en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.2 werkproces: Composteert mest en plantaardig afval			
Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materieel en preparaten en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij composteert mest en plantaardig afval, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie. Hij bouwt de composthoop op, keert hem regelmatig en dekt hem af. Hij brengt compostpreparaten in de mest- of composthoop of giet/spuit ze over de hoop. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden houdt hij rekening met instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Hij maakt het materieel na gebruik schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Mest en plantaardig afval zijn gecomposteerd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over composteren van mest en plantaardig afval, zodat de compostering volgens biologisch-dynamische principes verloopt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het composteren aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Composteren van mest en plantaardig afval Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van composteren van mest en plantaardig afval Kennis van compostpreparaten Kennis van de antroposofie Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij composteert mest en plantaardig afval ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht composteert hij mest en plantaardig afval vakkundig en accuraat, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt werktuigen en preparaten voor het composteren van mest en plantaardig afval gebruiksklaar, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.2 werkproces: Composteert mest en plantaardig afval				
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het composteren van mest en plantaardig afval met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van composteren van mest en plantaardig afval • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen antroposofie • Toepassen compostpreparaten • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo 	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en composteert mest en plantaardig afval op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het composteren van mest en plantaardig afval en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.3 werkproces: Maakt preparaten			
Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel om preparaten te maken en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's bewerkt hij de grondstoffen volgens biologisch-dynamische recepten tot preparaten en bewaart ze, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Er zijn biologisch-dynamische preparaten beschikbaar. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het preparaten maken soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het maken van preparaten, zodat de preparaten volgens biologisch-dynamische principes worden gemaakt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het maken van preparaten aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Bereiden en bewaren van preparaten Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bereiden en bewaren van preparaten Kennis van de antroposofie Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Toepassen antroposofie
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht maakt hij vakkundig en accuraat preparaten, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht zodat de preparaten beschikbaar zijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt materiaal en materieel voor het maken van preparaten gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het maken van preparaten met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en maakt preparaten	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.3 werkproces: Maakt preparaten				
	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen zodat de preparaten tijdig beschikbaar zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo 	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het maken van preparaten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.4 werkproces: Werkt aan bodemopbouw			
Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij bemest de bodem met compost. Hij roert koemestpreparaat en spuit het op de bodem. Hij zaait groenbemesters in en als ze zijn volgroeid werkt hij ze onder of maait ze en voert ze af. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De vruchtbaarheid en vitaliteit van de bodem zijn verbeterd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de bodemopbouw, zodat de bodem volgens biologisch-dynamische principes wordt opgebouwd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het opbouwen van de bodem aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bemesting van de bodem Kennis van compost en preparaten Kennis van de antroposofie Kennis van groenbemesters Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van vaktermen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij werkt ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht werkt hij vakkundig en accuraat aan bodemopbouw, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt materiaal en materieel voor het werken aan bodemopbouw gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.4 werkproces: Werkt aan bodemopbouw				
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het werken aan bodemopbouw met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen antroposofie • Toepassen compost en preparaten • Toepassen groenbemesters • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo 	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en werkt aan bodemopbouw op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het werken aan bodemopbouw en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

Proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Zaait, plant/poot gewassen					x	x					x	x				x			x	x					
2.2	Verzorgt gewassen					x	x				x	x	x				x			x	x					
2.3	Oogst gewassen					x	x				x	x	x				x			x	x					
2.4	Maakt producten verkoopklaar					x					x	x	x				x			x	x					
2.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking																									
2.6	Stelt teeltplan op																									

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen			
2.1 werkproces: Zaaït, plant/poot gewassen			
Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, uitgangsmateriaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's bereidt hij het uitgangsmateriaal voor en treft voorbereidingen op het perceel. Hij zaait en plant/poot handmatig of machinaal, waarbij hij rekening houdt met de effecten van zijn werkzaamheden op omgeving, bodem en plant. Hij werkt met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het uitgangsmateriaal is ingezaaid of geplant/gepoot volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het zaaien en planten/poten soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het zaaien en planten/poten, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het zaaien en planten/poten aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van namen en eigenschappen van (plant)materiaal Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij zaait, plant/poot ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht zaait en plant/poot hij vakkundig en accuraat biologisch-dynamische gewassen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	Hij maakt uitgangsmateriaal en materieel voor het zaaien en planten/poten van biologisch-dynamische gewassen gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.1 werkproces: Zaaï, plant/poot gewassen

	<ul style="list-style-type: none"> • Goed zorgdragen voor materialen en middelen		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vermeerderingstechnieken • Toepassen antroposofie • Toepassen vermeerderingstechnieken • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het zaaien en planten/poten met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en zaait en plant/poot op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het zaaien en planten/poten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.2 werkproces: Verzorgt gewassen

Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's begeleidt hij de groei en verzorgt het gewas. Hij geeft water, bemest het gewas, wiedt onkruid en spuit kiezelpreparaat. Tijdens de verzorging van het gewas signaleert hij eventuele afwijkingen en rapporteert dit aan de leidinggevende. Hij voert maatregelen uit ter voorkoming en bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden. Hij registreert relevante informatie over de verrichte verzorgingswerkzaamheden. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het gewas is verzorgd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verzorgen van het gewas soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de verzorging van gewassen, zodat de gewassen volgens biologisch-dynamische principes worden verzorgd, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de verzorging van gewassen aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken en rapporteert afwijkingen aan leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Begeleiden groei Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van begeleiden groei Kennis van de antroposofie Kennis van gangbare onkruiden, afwijkingen, ziekten en plagen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij verzorgt het gewas ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert relevante gegevens met betrekking tot de verrichte verzorgingswerkzaamheden accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de verzorgingswerkzaamheden beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Op basis van vaktechnisch inzicht verzorgt hij het gewas vakkundig en accuraat, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.2 werkproces: Verzorgt gewassen

	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 		<ul style="list-style-type: none"> Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van verzorging gewas Kennis van registratiesystemen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Kennis van verzorgen gewas Registreren werkzaamheden Toepassen antroposofie Verzorgen gewas Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt materiaal en materieel voor het verzorgen van gewassen gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt afwijkingen en opmerkelijke waarnemingen tijdens het verzorgen van gewassen met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en verzorgt gewassen op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het verzorgen van gewassen en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.3 werkproces: Oogst gewassen

Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij bepaalt de oogstrijpheid van het product en oogst het product samen met collega's. Hij registreert de benodigde gegevens. Hij transporteert de producten naar de verwerkingsruimte of de opslag. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het product is geoogst volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het oogsten soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de oogst van gewassen, zodat producten worden geoogst volgens biologisch-dynamische principes en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de oogst van gewassen aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van oogsttechnieken Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van behandeling van oogstrijpe producten Kennis van registratiesystemen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij oogst het gewas ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert de benodigde gegevens met betrekking tot de oogst accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de oogst beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht oogst hij vakkundig en accuraat biologisch-dynamische gewassen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor het oogsten van biologisch-dynamische gewassen gebruiksklaar, gebruikt het op	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.3 werkproces: Oogst gewassen

	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Registreren werkzaamheden • Toepassen antroposofie • Toepassen oogstechnieken • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het oogsten met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en oogst gewassen op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgescreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het oogsten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.4 werkproces: Maakt producten verkoopklaar

Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's sorteert en verpakt hij het product en maakt het transportgereed. Hij signaleert en rapporteert eventuele afwijkingen aan de leidinggevende. Hij slaat het product op en controleert het klimaat in de opslagruimte. Hij registreert de benodigde gegevens. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het product is gereed gemaakt voor aflevering volgens biologisch-dynamische principes. Het product is onder optimale condities opgeslagen volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verkoopklaar maken soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het verkoopklaar maken van producten, zodat producten verkoopklaar gemaakt worden volgens biologisch-dynamische principes, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het verkoopklaar maken van producten aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken en rapporteert afwijkingen aan leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van klimaatcontrole Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van bewaring van geoogste producten
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het verkoopklaar maken van producten accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over het verkoopklaar maken beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht maakt hij biologisch-dynamische producten vakkundig en accuraat verkoopklaar, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	Hij maakt materiaal en materieel voor het verkoopklaar maken van biologisch-dynamische gewassen gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen				
2.4 werkproces: Maakt producten verkoopklaar				
	<ul style="list-style-type: none"> Goed zorgdragen voor materialen en middelen 			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van registratiesystemen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Registreren werkzaamheden Toepassen antroposofie Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt afwijkingen en opmerkelijke waarnemingen tijdens het verkoopklaar maken met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.		
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en maakt producten op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze verkoopklaar en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het verkoopklaar maken van producten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

Proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen		U	V	W	X	Y															
3.1	Draagt zorg voor voer- en watervoorziening					X	X				X	X	X				X			X	X
3.2	Verzorgt dieren					X	X				X	X	X				X			X	X
3.3	Melkt vee					X	X				X	X	X				X			X	X
3.4	Beheert grasland of begrazingsterrein					X	X					X	X				X			X	X
3.5	Begeleidt bevruchting																				
3.6	Begeleidt dracht en geboorte																				
3.7	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij																				

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij			
3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening			
Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij draagt zorg voor de voer- en watervoorziening van de dieren, waarbij h ij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij bedient in voorkomende gevallen de voerapparatuur, controleert de voer- en vochtopname en meldt afwijkingen. Hij registreert relevante informatie. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De dieren krijgen voldoende water en voer volgens biologisch-dynamische principes. De dieren krijgen op ethisch verantwoorde wijze water en voer. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de voer- en watervoorziening, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het voeren en water geven aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis en toepassing van voerapparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van biologische en scheikundige aspecten rondom voeren en voer Kennis van de antroposofie Kennis van de specifieke voerbehoefte van het dier
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens het voeren en water geven steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de voer- en watervoorziening accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de voer- en watervoorziening beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de voer- en watervoorziening vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt materiaal en materieel voor de voer- en watervoorziening gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de verantwoordelijkheden ten aanzien van voedselveiligheid en diergezondheid • Kennis van dierenwelzijn • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van milieubewuste werkwijzen • Kennis van registratiesystemen • Kennis van stressverlagende factoren voor het dier • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Registreren werkzaamheden • Rekenen • Toepassen antroposofie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de voer- en watervoorziening met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de voer- en watervoorziening uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de voer- en watervoorziening en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's verzorgt hij het exterieur van dieren en voert werkzaamheden uit ten behoeve van gezondheid en welzijn van de dieren. Hij verwijdert mest- en/of afvalstoffen en reinigt en ontsmet ruimten, apparatuur, materialen en vervoermiddelen. Hij assisteert bij de bestrijding van ongedierte. Hij signaleert en rapporteert afwijkingen, bronst, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren. Hij registreert relevante informatie. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De dieren zijn verzorgd volgens biologisch-dynamische principes. De leefruimten zijn hygiënisch. De dieren worden op ethisch verantwoorde wijze verzorgd. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verzorgen van de dieren soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de verzorging, zodat de dieren volgens biologisch-dynamische principes worden verzorgd, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de verzorging van de dieren aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken en rapporteert afwijkingen, bronst, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren aan leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de verantwoordelijkheden ten aanzien van voedselveiligheid en diergezondheid Kennis van dierenwelzijn
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij maakt tijdens de verzorging van de dieren steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren en houdt rekening met de effecten van zijn verzorgingswerkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het verzorgen van de dieren accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de verzorging van de dieren beschikbaar is.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de verzorging van de dieren vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van hygiënische maatregelen • Kennis van klimaatbeheersing • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van materialen voor inrichting leefruimten • Kennis van milieubewuste werkwijzen • Kennis van registratiesystemen • Kennis van reinigings- en ontsmettingstechnieken • Kennis van specifieke gedrag van dieren • Kennis van vaktermen • Kennis van veel voorkomende ziekten en afwijkingen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Registreren werkzaamheden • Reinigen en ontsmetten • Toepassen antroposofie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt materiaal en materieel voor het verzorgen van de dieren gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het verzorgen van de dieren met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de verzorging van de dieren uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het verzorgen van de dieren en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.3 werkproces: Melkt vee

Omschrijving	<p>De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij verzamelt de dieren en behandelt ze ten behoeve van de melkwinning. Hij melkt het melkvee. Hij controleert de kwaliteit van de melk en de melkopslag. Hij voert de nabehandeling uit en registreert relevante informatie.</p> <p>Hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon, laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter en reinigt de melkwinningruimte.</p>		
Gewenst resultaat	<p>De dieren zijn gemolken volgens biologisch-dynamische principes.</p> <p>De melk is op kwaliteit gecontroleerd en opgeslagen.</p> <p>De melkwinning verloopt op ethisch verantwoorde wijze.</p> <p>De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden.</p> <p>De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.</p>		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het melken, zodat de dieren volgens biologisch-dynamische principes worden gemolken en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het melken aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen melkwinningsapparatuur Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Controleren kwaliteit melk en melkopslag Deelnemen aan gesprekken over het werk Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bewaarcondities Kennis van de antroposofie Kennis van dierenwelzijn Kennis van kwaliteitsvoorschriften Kennis van melkproductie Kennis van melkwinningsapparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens het melken steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het melken accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over het melken beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij het melken vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	Hij maakt de machines en werktuigen voor het melken gebruiksklaar, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.3 werkproces: Melkt vee

	<ul style="list-style-type: none"> • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van registratiesystemen
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het melken met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vaktermen • Kennis van veel voorkomende afwijkingen
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert het melken uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van veiligheidsvoorschriften
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het melken en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Registreren werkzaamheden • Toepassen antroposofie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitsvoorschriften • Werken in tempo

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.4 werkproces: Beheert grasland of begrazingsterrein

Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij onderhoudt het grasland, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Bij begrazing van natuurgebieden of deelname aan agrarisch natuurbeheer voert hij situatiegebonden werkzaamheden uit. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het grasland of begrazingsterrein wordt beheerd volgens biologisch-dynamische principes. Het grasland is goed begaanbaar en in goede conditie. Werkzaamheden in het kader van begrazing van natuurgebieden of agrarisch natuurbeheer zijn volgens plan uitgevoerd. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het beheer van grasland of begrazingsterrein, zodat de werkzaamheden volgens plan en/of volgens biologisch-dynamische principes worden uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het beheer van grasland en begrazingsterrein aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Beheren grasland Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van agrarisch natuurbeheer Kennis van begrazing natuurgebieden Kennis van de antroposofie Kennis van dierenwelzijn Kennis van graslandbeheer Kennis van kwaliteitseisen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij beheert het grasland of het begrazingsterrein ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.4 werkproces: Beheert grasland of begrazingsterrein

	<ul style="list-style-type: none"> • Goed zorgdragen voor materialen en middelen		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van milieubewuste werkwijzen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen antroposofie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein met collega's en leidinggevende zodat hij leert van zijn ervaringen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

Proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen		U	V	W	X	Y															
4.1	Onderhoudt gebouwen en terreinen					X						X	X				X			X	X
4.2	Onderhoudt watergangen en drainage					X						X	X				X			X	X
4.3	Beheert landschapselementen					X	X					X	X				X			X	X
4.4	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal																				

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen			
4.1 werkproces: Onderhoudt gebouwen en terreinen			
Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's voert hij onderhoudswerkzaamheden uit aan gebouwen, erf, wegen en paden, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Verzorgde en goed onderhouden gebouwen en terreinen. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan gebouwen en terreinen soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van gebouwen en terreinen, zodat het onderhoud volgens plan wordt uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van gas, water en elektra Basiskennis van materialen en verbindingen Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van (half)verhardingen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van schoonmaak- en onderhoudsmiddelen Kennis van vaktermen
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij vakkundig en accuraat schoonmaakwerkzaamheden en reparaties uit aan gebouwen en terreinen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij maakt materiaal en materieel voor het onderhoud aan gebouwen en terreinen gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan gebouwen en terreinen met collega's en leidinggevende.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.1 werkproces: Onderhoudt gebouwen en terreinen

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert het onderhoud aan gebouwen en terreinen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Uitvoeren van eenvoudig onderhoud aan erf, wegen en paden • Uitvoeren van eenvoudig onderhoud aan gebouwen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het onderhoud aan gebouwen en terreinen en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.2 werkproces: Onderhoudt watergangen en drainage

Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij maait de watergangen en onderhoudt de drainage, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitleg schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Een goed functionerende waterhuishouding. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van watergangen en drainage, zodat het onderhoud volgens plan wordt uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van onderhoudstechnieken voor watergangen en drainagesystemen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Kennis van waterhuishouding, watergangen en drainagesystemen
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij het onderhoud aan watergangen en drainage vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij maakt materiaal en materieel voor het onderhoud aan watergangen en drainage gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan watergangen en drainage met collega's en leidinggevende.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert het onderhoud aan watergangen en drainage uit op een	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.2 werkproces: Onderhoudt watergangen en drainage

	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsniveaus halen	ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen onderhoudstechnieken voor watergangen en drainagesystemen
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het onderhoud aan watergangen en drainage en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.3 werkproces: Beheert landschapselementen

Omschrijving	De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf verzamelt, volgens instructie, materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij voert onderhoudswerkzaamheden uit aan landschapselementen en werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling van natuur, al dan niet in het kader van agrarisch natuurbeheer. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkv uitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Verzorgde en goed onderhouden landschapselementen volgens biologisch-dynamische principes. Natuurontwikkeling op het bedrijfsterrein. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van landschapselementen en natuurontwikkeling, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de onderhoudswerkzaamheden en de werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van kwaliteitseisen Kennis van landschapselementen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van milieubewuste werkwijzen Kennis van natuurontwikkeling Kennis van onderhoudstechnieken
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij onderhoudt landschapselementen en voert werkzaamheden uit ten behoeve van natuurontwikkeling volgens biologisch-dynamische principes, ongeacht de omstandigheden en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de onderhoudswerkzaamheden aan landschapselementen en werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor de onderhoudswerkzaamheden aan landschapselementen en de werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.3 werkproces: Beheert landschapselementen

	<ul style="list-style-type: none"> Goed zorgdragen voor materialen en middelen 		<ul style="list-style-type: none"> voor landschapselementen
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de onderhoudswerkzaamheden aan landschapselementen en de werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling met collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Toepassen antroposofie Toepassen onderhoudstechnieken voor landschapselementen
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert de onderhoudswerkzaamheden aan landschapselementen en de werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	<ul style="list-style-type: none"> Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de onderhoudswerkzaamheden aan landschapselementen en de werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling de en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

2.2 Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de “klant” richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Voert grondbewerkingen uit					X	X					X	X			X	X			X	X					
1.2	Composteert mest en plantaardig afval					X	X					X	X			X	X			X	X					
1.3	Maakt preparaten					X						X	X			X	X			X	X					
1.4	Werkt aan bodemopbouw					X	X					X	X			X	X			X	X					
1.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging											X	X								X					

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.1 werkproces: Voert grondbewerkingen uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welke grondbewerkingen worden toegepast en welke machines en werktuigen daarbij worden ingezet. Hij verzamelt machines en werktuigen en maakt ze gebruiksklaar. Hij ploegt, egt en freest de grond, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitleiding schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij de machines en werktuigen schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De structuur van de bodem is verbeterd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over grondbewerkingen, zodat structuurbederf van de bodem wordt voorkomen en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het uitvoeren van grondbewerkingen aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bodemkunde ten behoeve van uitvoeren grondbewerkingen Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van grondbewerkingen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij voert grondbewerking ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes uit en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	<p>Op basis van vaktechnisch voert hij de grondbewerkingen vakkundig en accuraat uit, zodat de structuur van de bodem verbeterd, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.</p> <p>Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.</p>	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, machines en werktuigen voor het bewerken van de grond, maakt een en	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.1 werkproces: Voert grondbewerkingen uit				
	<ul style="list-style-type: none"> • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Uitvoeren grondbewerkingen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het bewerken van de grond om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.		
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het bewerken van de grond met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.		
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de grondbewerkingen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het bewerken van de grond en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.2 werkproces: Composteert mest en plantaardig afval			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materieel en welke preparaten worden ingezet. Hij verzamelt materieel en preparaten en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij composteert mest en plantaardig afval, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie. Hij bouwt de composthoop op, keert hem regelmatig en dekt hem af. Hij brengt compostpreparaten in de mest- of composthoop of giet/spuit ze over de hoop. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden houdt hij rekening met instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Hij maakt het materieel na gebruik schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Mest en plantaardig afval zijn gecomposteerd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over composteren van mest en plantaardig afval, zodat de compostering volgens biologisch-dynamische principes verloopt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het composteren aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Composteren van mest en plantaardig afval Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van composteren van mest en plantaardig afval Kennis van compostpreparaten Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij composteert mest en plantaardig afval ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht composteert hij mest en plantaardig afval vakkundig en accuraat, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materieel en preparaten voor het composteren van mest en plantaardig afval, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.2 werkproces: Composteert mest en plantaardig afval				
	<ul style="list-style-type: none"> Goed zorgdragen voor materialen en middelen 			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van materialen voor inrichting leefruimten Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van composteren van mest en plantaardig afval Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Overleggen met collega's en betrokkenen Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen compostpreparaten Toepassen fenomenologie Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het composteren van mest en plantaardig afval om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.		
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het composteren van mest en plantaardig afval met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.		
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en composteert mest en plantaardig afval op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het composteren van mest en plantaardig afval en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.3 werkproces: Maakt preparaten			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welke preparaten er worden gemaakt en welk materiaal en materieel daarbij worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's bewerkt hij de grondstoffen volgens biologisch-dynamische recepten tot preparaten en bewaart ze, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Er zijn biologisch-dynamische preparaten beschikbaar. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het preparaten maken soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het maken van preparaten, zodat de preparaten volgens biologisch-dynamische principes worden gemaakt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het maken van preparaten aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Bereiden en bewaren van preparaten Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bereiden en bewaren van preparaten Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht maakt hij vakkundig en accuraat preparaten, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het maken van preparaten, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het maken van preparaten om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.3 werkproces: Maakt preparaten				
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het maken van preparaten met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften 	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en maakt preparaten op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	<ul style="list-style-type: none"> • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie 	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgescreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het maken van preparaten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo 	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.4 werkproces: Werkt aan bodemopbouw			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende hoeveel koemestpreparaat, welke groenbemesters en welk overig materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij bemest de bodem met compost. Hij roert koemestpreparaat en spuit het op de bodem. Hij zaait groenbemesters in en als ze zijn volgroeid werkt hij ze onder of maait ze en voert ze af. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De vruchtbaarheid en vitaliteit van de bodem zijn verbeterd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de bodemopbouw, zodat de bodem volgens biologisch-dynamische principes wordt opgebouwd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het opbouwen van de bodem aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bemesting van de bodem Kennis van compost en preparaten Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van groenbemesters
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij werkt ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht werkt hij vakkundig en accuraat aan bodemopbouw, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de bodemopbouw, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.4 werkproces: Werkt aan bodemopbouw				
	<ul style="list-style-type: none"> Goed zorgdragen voor materialen en middelen 			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Overleggen met collega's en betrokkenen Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen compost en preparaten Toepassen fenomenologie Toepassen groenbemers Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het werken aan bodemopbouw om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.		
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het werken aan bodemopbouw met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.		
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en werkt aan bodemopbouw op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgescreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het werken aan bodemopbouw en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.5 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de verzorging van de bodem. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij zijn leidinggevende of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor de bodemverzorging zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de verzorging van de bodem en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de veiligheidsvoorschriften en benodigde hulpmiddelen om het werk te beveiligen Kennis van elektriciteit Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van motoren Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen Kennis van technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de verzorging van de bodem te onderhouden Kennis van vaktermen Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen Toepassen technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgescreven procedures 	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor de verzorging van de bodem volgens voorgescreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.5 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging			
			verzorging van de bodem te onderhouden

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Zaait, plant/poot gewassen					x	x					x	x			x	x			x	x					
2.2	Verzorgt gewassen					x	x				x	x	x			x	x			x	x					
2.3	Oogst gewassen					x	x				x	x	x			x	x			x	x					
2.4	Maakt producten verkoopklaar					x					x	x	x			x	x			x	x					
2.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking											x	x								x					
2.6	Stelt teeltplan op																									

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen			
2.1 werkproces: Zaaï, plant/poot gewassen			
Omschrijving	<p>De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf kiest, in samenspraak met de leidinggevende geschikte, bij voorkeur zaadvaste rassen en bepaalt in overleg de benodigde hoeveelheid zaad en plant-/pootgoed.</p> <p>Hij zet de percelen uit. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's bereidt hij het uitgangsmateriaal voor en treft voorbereidingen op het perceel. Hij zaait en plant/poot handmatig of machinaal. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitleiding schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.</p>		
Gewenst resultaat	<p>Het uitgangsmateriaal is ingezaaid of geplant/gepoot volgens biologisch-dynamische principes.</p> <p>De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden.</p> <p>De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.</p>		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het zaaien en planten/poten soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het zaaien en planten/poten, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het zaaien en planten/poten aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij zaait, plant/poot ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht zaait en plant/poot hij vakkundig en accuraat biologisch-dynamische gewassen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.1 werkproces: Zaaï, plant/poot gewassen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het zaaien en planten/poten van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van namen en eigenschappen van (plant)materiaal • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van vermeerderingstechnieken • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen vermeerderingstechnieken • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het zaaien en planten/poten van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het zaaien en planten/poten met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en zoekt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en zaai en plant/poot op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgescreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het zaaien en planten/poten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.2 werkproces: Verzorgt gewassen

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf informeert de leidinggevende tijdens de teelt over de toestand van het gewas bepaalt in overleg welke verzorgingswerkzaamheden nodig zijn en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's begeleidt hij de groei en verzorgt het gewas. Hij geeft water, bemest het gewas, wiedt onkruid en spuit kiezelpreparaat. Tijdens de verzorging van het gewas signaleert hij eventuele afwijkingen en rapporteert dit aan de leidinggevende. Hij bepaalt in samenspraak met de leidinggevende welke maatregelen en werkzaamheden nodig zijn om ziekten, plagen en onkruiden te voorkomen of te bestrijden. Hij voert maatregelen uit ter voorkoming en bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden. Hij registreert relevante informatie over de verrichte verzorgingswerkzaamheden. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkvloering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het gewas is verzorgd volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verzorgen van het gewas soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de verzorging van gewassen, zodat de gewassen volgens biologisch-dynamische principes worden verzorgd, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de verzorging van gewassen aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken en rapporteert afwijkingen aan leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Begeleiden groei Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij verzorgt het gewas ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van begeleiden groei
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert relevante gegevens met betrekking tot de verrichte verzorgingswerkzaamheden accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de verzorgingswerkzaamheden beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.2 werkproces: Verzorgt gewassen

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht verzorgt hij het gewas vakkundig en accuraat, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van gangbare onkruiden, afwijkingen, ziekten en plagen • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van verzorging gewas • Kennis van registratiesystemen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van verzorgen gewas • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Verzorgen gewas • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het verzorgen van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het verzorgen van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt afwijkingen en opmerkelijke waarnemingen tijdens het verzorgen van gewassen met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en verzorgt gewassen op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het verzorgen van gewassen en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.3 werkproces: Oogst gewassen

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welke gewassen worden geoogst en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij bepaalt de oogstrijpheid van het product en oogst het product samen met collega's. Hij registreert de benodigde gegevens. Hij transporteert de producten naar de verwerkingsruimte of de opslag. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het product is geoogst volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het oogsten soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de oogst van gewassen, zodat product worden geoogst volgens biologisch-dynamische principes en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de oogst van gewassen aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij oogst ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de oogst accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de oogst beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht oogst hij vakkundig en nauwgezet biologisch-dynamische gewassen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.3 werkproces: Oogst gewassen

	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	voor het oogsten van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van oogsttechnieken • Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van behandeling van oogstrijpe producten • Kennis van registratiesystemen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Toepassen oogsttechnieken • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het oogsten van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het oogsten met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en oogst gewassen op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgescreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het oogsten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.4 werkproces: Maakt producten verkoopklaar

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's sorteert en verpakt hij het product en maakt het transportgereed. Hij signaleert en rapporteert eventuele afwijkingen aan de leidinggevende. Hij slaat het product op en controleert het klimaat in de opslagruimte. Hij registreert de benodigde gegevens. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het product is gereed gemaakt voor aflevering volgens biologisch-dynamische principes. Het product is onder optimale condities opgeslagen volgens biologisch-dynamische principes. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verkoopklaar maken soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het verkoopklaar maken van producten, zodat producten verkoopklaar gemaakt worden volgens biologisch-dynamische principes, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het verkoopklaar maken van producten aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken en rapporteert afwijkingen aan leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van klimaatcontrole Kennis van kwaliteitseisen
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het verkoopklaar maken van producten accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over het verkoopklaar maken beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht maakt hij biologisch-dynamische producten vakkundig en nauwgezet verkoopklaar, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.4 werkproces: Maakt producten verkoopklaar

	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	voor het verkoopklaar maken van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van bewaring van geoogste producten • Kennis van registratiesystemen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het verkoopklaar maken van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt afwijkingen en opmerkelijke waarnemingen tijdens het verkoopklaar maken met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en maakt producten op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze verkoopklaar en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het verkoopklaar maken van producten en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.5 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt, oogst en verwerking van biologisch-dynamische gewassen. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij zijn leidinggevende of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor de biologisch-dynamische teelt zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt, oogst en verwerking van biologisch-dynamische gewassen en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de veiligheidsvoorschriften en benodigde hulpmiddelen om het werk te beveiligen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van elektriciteit Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van motoren Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen Kennis van technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt, oogst en verwerking van biologisch-dynamische gewassen te onderhouden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt volgens voorgeschreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van vaktermen Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen			
2.5 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking			
			<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt, oogst en verwerking van biologisch-dynamische gewassen te onderhouden

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.1	Draagt zorg voor voer- en watervoorziening					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.2	Verzorgt dieren					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.3	Melkt vee					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.4	Beheert grasland of begrazingsterrein					X	X					X	X			X	X			X	X					
3.5	Begeleidt bevruchting					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.6	Begeleidt dracht en geboorte					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.7	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij											X	X								X					

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij			
3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt in overleg met de leidinggevende een planning voor het voeren en bepaalt het benodigde voer. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij draagt zorg voor de voer- en watervoorziening van de dieren, waarbij h ij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij bedient in voorkomende gevallen de voerapparatuur, controleert de voer- en vochtopname en neemt maatregelen bij afwijkingen in voer- en vochtopname. Hij bewaakt de kwaliteit van het voer, houdt de voervoorraad op peil en controleert in voorkomende gevallen de werking van voerapparatuur en watervoorziening. Hij registreert relevante informatie. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De dieren krijgen voldoende water en voer volgens biologisch-dynamische principes. De dieren krijgen op ethisch verantwoorde wijze water en voer. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de voer- en watervoorziening, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het voeren en water geven aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken en rapporteert afwijkingen aan leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis en toepassing van voerapparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van biologische en scheikundige
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens het voeren en water geven steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de voer- en watervoorziening accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de voer- en watervoorziening beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de voer- en watervoorziening vakkundig en nauwkeurig uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening

	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> aspecten rondom voeren en voer Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de voer- en watervoorziening, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van de specifieke voerbehoefte van het dier Kennis van de verantwoordelijkheden ten aanzien van voedselveiligheid en diergezondheid Kennis van dierenwelzijn Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het zorgdragen voor de voer- en watervoorziening om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van registratiesystemen Kennis van stressverlagende factoren voor het dier Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de voer- en watervoorziening met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	<ul style="list-style-type: none"> Overleggen met collega's en betrokkenen Registreren werkzaamheden Rekenen Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen fenomenologie
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de voer- en watervoorziening uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de voer- en watervoorziening en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij			
3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening			
			<ul style="list-style-type: none"> • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo

			<ul style="list-style-type: none"> • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
--	--	--	---

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt in overleg met de leidinggevende welke verzorgingswerkzaamheden nodig zijn en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's verzorgt hij het exterieur van dieren en voert werkzaamheden uit ten behoeve van gezondheid en welzijn van de dieren. Hij verwijdert mest- en/of afvalstoffen en reinigt en ontsmet ruimten, apparatuur, materialen en vervoermiddelen. Hij regelt hokbezetting, stalklimaat en weidegang. Hij bewaakt in overleg de samenstelling van de veestapel. Hij signaleert en rapporteert afwijkingen, bronst, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren. Hij verzamelt relevante informatie over afwijkingen, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren, schakelt indien nodig deskundigen in en assisteert ze. Hij registreert relevante informatie. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De dieren zijn verzorgd volgens biologisch-dynamische principes. De leefruimten zijn hygiënisch. De dieren worden op ethisch verantwoorde wijze verzorgd. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verzorgen van de dieren soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de verzorging, zodat de dieren volgens biologisch-dynamische principes worden verzorgd, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de verzorging van de dieren aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken en rapporteert afwijkingen, bronst, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren aan leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij maakt tijdens de verzorging van de dieren steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren. Hij werkt ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het verzorgen van de dieren accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de verzorging van de dieren beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van de fenomenologie Kennis van de verantwoordelijkheden ten aanzien van voedselveiligheid en diergezondheid Kennis van dierenwelzijn Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van hygiënische maatregelen Kennis van klimaatbeheersing Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van materialen voor inrichting leefruimten Kennis van registratiesystemen Kennis van reinigings- en ontsmettingstechnieken Kennis van specifieke gedrag van dieren Kennis van vaktermen Kennis van veel voorkomende ziekten en afwijkingen Kennis van veiligheidsvoorschriften Overleggen met collega's en betrokkenen Registreren werkzaamheden Reinigen en ontsmetten
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de verzorging van de dieren vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het verzorgen van de dieren, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het verzorgen van dieren om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het verzorgen van de dieren met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de verzorging van de dieren uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het verzorgen van de dieren en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

			<ul style="list-style-type: none"> • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
--	--	--	--

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.3 werkproces: Melkt vee

Omschrijving	<p>De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij verzamelt de dieren en behandelt ze ten behoeve van de melkwinning. Hij melkt het melkvee. Hij controleert de kwaliteit van de melk en de melkopslag. Hij voert de nabehandeling uit en registreert relevante informatie.</p> <p>Hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon, laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter en reinigt de melkwinningsruimte.</p>		
Gewenst resultaat	<p>De dieren zijn gemolken volgens biologisch-dynamische principes.</p> <p>De melk is op kwaliteit gecontroleerd en opgeslagen.</p> <p>De melkwinning verloopt op ethisch verantwoorde wijze.</p> <p>De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden.</p> <p>De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.</p>		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het melken, zodat de dieren volgens biologisch-dynamische principes worden gemolken en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het melken aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen melkwinningsapparatuur Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Controleren kwaliteit melk en melkopslag
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens het melken steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het melken accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over het melken beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Gebruiken communicatiemiddelen Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert het melken vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van bewaarcondities Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van dierenwelzijn Kennis van feedback

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.3 werkproces: Melkt vee

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het melken, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitsvoorschriften • Kennis van melkproductie • Kennis van melkwinningsapparatuur • Kennis van registratiesystemen • Kennis van vaktermen • Kennis van veel voorkomende afwijkingen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitsvoorschriften • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het melken van vee om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het melken met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert het melken uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het melken en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.4 werkproces: Beheert grasland of begrazingsterrein

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt in overleg met de leidinggevende een planning voor het graslandgebruik. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij onderhoudt het grasland, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Bij begrazing van natuurgebieden of deelname aan agrarisch natuurbeheer voert hij situatiegebonden werkzaamheden uit. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het grasland of begrazingsterrein wordt beheerd volgens biologisch-dynamische principes. Het grasland is goed begaanbaar en in goede conditie. Werkzaamheden in het kader van begrazing van natuurgebieden of agrarisch natuurbeheer zijn volgens plan uitgevoerd. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het beheer van grasland of begrazingsterrein, zodat de werkzaamheden volgens plan en/of volgens biologisch-dynamische principes worden uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het beheer van grasland en begrazingsterrein aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Beheren grasland Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van agrarisch natuurbeheer Kennis van begrazing natuurgebieden Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij beheert het grasland of het begrazingsterrein ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de beheerswerkzaamheden aan grasland of	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.4 werkproces: Beheert grasland of begrazingsterrein

	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	begrazingsterrein, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van dierenwelzijn • Kennis van feedback • Kennis van graslandbeheer • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgescreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.5 werkproces: Begeleidt bevruchting

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf stelt op basis van het gestelde fokdoel, in overleg met de leidinggevende, vast welke ouderdieren moeten worden gecombineerd. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materiaal en materieel ingezet worden. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij assisteert deskundigen bij onderzoek en behandelingen betreffende vruchtbaarheid en voortplanting van de dieren. Hij bepaalt in overleg met de leidinggevende het tijdstip van dekking of inseminatie, creëert optimale omstandigheden en assisteert bij natuurlijke dekking en kunstmatige inseminatie. Hij controleert of de bevruchting succesvol is verlopen. Hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter. Hij registreert de benodigde gegevens.		
Gewenst resultaat	Moederdieren zijn bevrucht via natuurlijke dekking of kunstmatige inseminatie. De dieren worden op ethisch verantwoorde wijze begeleid. Benodigde gegevens zijn beschikbaar. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij overlegt tijdig en regelmatig tijdens het assisteren, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende of deskundigen bij twijfel en onduidelijkheden over de begeleiding van de bevruchting, zodat de bevruchting op ethisch verantwoorde wijze tot stand komt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de begeleiding van de bevruchting aan collega's, leidinggevende of deskundigen, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van dierenwelzijn
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens de begeleiding van de bevruchting steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de bevruchting van de dieren accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de bevruchting van de dieren beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de assistentie van onderzoek, behandelingen, en de bevruchting vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.5 werkproces: Begeleidt bevruchting

	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van feedback Kennis van fokmethoden Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van registratiesystemen Kennis van stressverlagende factoren voor het dier Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Overleggen met collega's en betrokkenen Registreren werkzaamheden Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen fenomenologie Vaardigheid in analyseren vruchtbaarheidgegevens Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de begeleiding van de bevruchting, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de begeleiding van de bevruchting om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de begeleiding van de bevruchting met collega's, leidinggevende of deskundigen, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de begeleiding van de bevruchting uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de begeleiding van de bevruchting en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.6 werkproces: Begeleidt dracht en geboorte

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf controleert het moederdier regelmatig. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende welk materiaal en materieel ingezet worden. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij begeleidt de geboorte en verzorgt het moederdier en de nakomeling(en). Hij controleert het fokdoel en registreert de benodigde gegevens. Hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkvloering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Gezonde nakomelingen op basis van het gestelde fokdoel. Moederdieren en nakomelingen worden op ethisch verantwoorde wijze begeleid. Gezonde moederdieren. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over de begeleiding van dracht en geboorte, zodat moederdieren en nakomelingen op ethisch verantwoorde wijze worden begeleid en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de dracht en geboorte aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de fenomenologie Kennis van dierenwelzijn Kennis van feedback Kennis van geboorteproces
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen	Hij maakt tijdens de dracht en geboorte steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de dracht en geboorte van de dieren accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de dracht en geboorte van de dieren beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de begeleiding van de dracht en geboorte vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.6 werkproces: Begeleidt dracht en geboorte

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de begeleiding van de dracht en geboorte, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van registratiesystemen • Kennis van specifieke verzorgingsbehoefte van moederdier en nakomelingen • Kennis van stressverlagende factoren voor het dier • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de begeleiding van de dracht en geboorte om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de begeleiding van de dracht en geboorte met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de begeleiding van de dracht en geboorte uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de begeleiding van de dracht en geboorte en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij**3.7 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij zijn leidinggevende of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving • Kennis van elektriciteit • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van motoren • Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Kennis van technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij te onderhouden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij volgens voorgeschreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Toepassen technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij te onderhouden

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
4.1	Onderhoudt gebouwen en terreinen					x						x	x				x			x	x
4.2	Onderhoudt watergangen en drainage					x						x	x				x			x	x
4.3	Beheert landschapselementen					x	x					x	x			x	x			x	x
4.4	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal											x	x								x

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen			
4.1 werkproces: Onderhoudt gebouwen en terreinen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende, de onderhoudswerkzaamheden voor gebouwen en terreinen en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's voert hij onderhoudswerkzaamheden uit aan gebouwen, erf, wegen en paden, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Verzorgde en goed onderhouden gebouwen en terreinen. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan gebouwen en terreinen soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van gebouwen en terreinen, zodat het onderhoud volgens plan wordt uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van gas, water en elektra Basiskennis van materialen en verbindingen Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van (half)verhardingen Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij vakkundig en accuraat schoonmaakwerkzaamheden en reparaties uit aan gebouwen en terreinen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het onderhoud aan gebouwen en terreinen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.1 werkproces: Onderhoudt gebouwen en terreinen

Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan gebouwen en terreinen met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van schoonmaak- en onderhoudsmiddelen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert het onderhoud aan gebouwen en terreinen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	<ul style="list-style-type: none"> • Overleggen met collega's en betrokkenen • Uitvoeren van eenvoudig onderhoud aan erf, wegen en paden • Uitvoeren van eenvoudig onderhoud aan gebouwen
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgescreven procedures	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het onderhoud aan gebouwen en terreinen en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe	<ul style="list-style-type: none"> • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.2 werkproces: Onderhoudt watergangen en drainage

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende, de onderhoudswerkzaamheden aan watergangen en drainage en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij maait de watergangen en onderhoudt de drainage, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkv uitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Een goed functionerende waterhuishouding. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van watergangen en drainage, zodat het onderhoud volgens plan wordt uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van onderhoudstechnieken voor watergangen en drainagesystemen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij het onderhoud aan watergangen en drainage vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het onderhoud aan watergangen en drainage, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan watergangen en drainage met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.2 werkproces: Onderhoudt watergangen en drainage

		duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van waterhuishouding, watergangen en drainagesystemen • Overleggen met collega's en betrokkenen • Toepassen onderhoudstechnieken voor watergangen en drainagesystemen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert het onderhoud aan watergangen en drainage uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij het onderhoud aan watergangen en drainage en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.3 werkproces: Beheert landschapselementen

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, in overleg met de leidinggevende de werkzaamheden aan landschapselementen en de maatregelen om natuurontwikkeling te bevorderen. Tevens bepaalt hij in overleg welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij voert onderhoudswerkzaamheden uit aan landschapselementen en werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling van natuur, al dan niet in het kader van agrarisch natuurbeheer. Hij inventariseert flora en fauna. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij zijn leidinggevende in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Verzorgde en goed onderhouden landschapselementen volgens biologisch-dynamische principes. Natuurontwikkeling op het bedrijfsterrein. De leidinggevende is tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij vraagt op tijd hulp aan leidinggevende bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van landschapselementen en natuurontwikkeling, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de onderhoudswerkzaamheden en de werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling aan collega's en leidinggevende, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij onderhoudt landschapselementen en voert werkzaamheden uit ten behoeve van natuurontwikkeling volgens biologisch-dynamische principes, ongeacht de omstandigheden en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.3 werkproces: Beheert landschapselementen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest in overleg met de leidinggevende, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van landschapselementen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van natuurontwikkeling • Kennis van onderhoudstechnieken voor landschapselementen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Toepassen onderhoudstechnieken voor landschapselementen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen met collega's en leidinggevende, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgescreven procedures 	Hij volgt de instructies en aanwijzingen van de leidinggevende op bij de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen en past procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen**4.4 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij zijn leidinggevende of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving • Kennis van de veiligheidsvoorschriften en benodigde hulpmiddelen om het werk te beveiligen • Kennis van elektriciteit • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van motoren • Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Kennis van technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de dierhouderij te onderhouden • Kennis van vaktermen • Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen volgens voorgeschreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen			
4.4 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal			
			<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de dierhouderij te onderhouden

			<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor de dierhouderij te onderhouden
--	--	--	--

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beplannen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
5.1	Maakt en bewaakt planning	x	x			x					x							x			x
5.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x		x						x									
5.3	Begeleidt medewerkers																				

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
5.1 werkproces: Maakt en bewaakt planning			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf inventariseert in overleg de werkzaamheden, maakt op basis daarvan in overleg een werkplanning en maakt een goede verdeling van de werkzaamheden onder de medewerkers. Hij zorgt dat de werkzaamheden verlopen volgens de planning. Hij signaleert knelpunten in de planning en doet verbetervoorstellen. Hij schakelt indien nodig zijn leidinggevende in. Hij registreert relevante informatie.		
Gewenst resultaat	Een reële planning. Er wordt gewerkt volgens de planning.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Beslissen en activiteiten initiëren	<ul style="list-style-type: none"> Beslissingen nemen Op eigen initiatief handelen Acties en activiteiten initiëren 	<p>Hij beslist, binnen zijn bevoegdheden, bij het zich voordoende van onverwachte/onvoorziene omstandigheden of werkzaamheden moeten doorgaan of dat er naar een andere oplossing gezocht moet worden, zodat het afbreukrisico voor het bedrijf het laagst is en de voortgang van de werkzaamheden zo optimaal mogelijk blijft.</p> <p>Hij zorgt ervoor dat de planning wordt gerealiseerd en lost, binnen de eigen bevoegdheden, problemen en knelpunten in de planning op zodat een reële planning aanwezig is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Gebruiken communicatiemiddelen Improviseren Initiatief nemen Inschatten afbreukrisico Kennis van capaciteiten medewerkers Kennis van de antroposofie Kennis van planningssystemen Kennis van registratiesystemen Keuzes maken Knelpunten signaleren Overleggen met collega's en betrokkenen Planning bijstellen Registreren werkzaamheden Spreadsheets werkbelasting Toepassen antroposofie Werken met planningssystemen
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> Taken delegeren 	Hij wijst taken toe aan de medewerkers waarbij hij rekening houdt met de kwaliteiten van de medewerkers zodat er een evenwichtige werkbelasting ontstaat.	
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	Hij overlegt met de leidinggevende over de op te stellen planning en geeft tijdig aan wanneer knelpunten in de planning zich voordoen zodat de leidinggevende op de hoogte blijft van de planning en de voortgang hiervan.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert de benodigde gegevens in relevante systemen, zodat de planning en de realisatie daarvan inzichtelijk zijn.	
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Tijd indelen Mensen en middelen organiseren Voortgang bewaken 	Hij is in staat om een goede, reële planning op te stellen, waarbij de mensen en middelen te organiseren en de voortgang van de planning te bewaken zodat de werkzaamheden volgens planning uitgevoerd worden.	

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden**5.1 werkproces: Maakt en bewaakt planning**

Omgaan met verandering en aanpassen	<ul style="list-style-type: none"> Aanpassen aan veranderde omstandigheden	Hij aanvaardt (onverwachte) wijzigingen in de planning door onder andere verandering in personele bezetting, extra werkzaamheden, wisselende weersomstandigheden, zonder de opgestelde doelstellingen uit het oog te verliezen waarbij hij rustig reageert en de planning hierop aanpast.	
-------------------------------------	---	---	--

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

5.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf begeleidt de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig geeft hij instructie en uitleg en lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu. Hij motiveert en stimuleert medewerkers om met enthousiasme en een positieve instelling te werken, bevordert een goede sfeer in het team en spreekt medewerkers aan op hun gedrag en houding. De vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Medewerkers weten welke taken ze moeten uitvoeren en hoe deze uitgevoerd moeten worden. Medewerkers werken conform opdracht, voorschriften, procedures en heersende waarden en normen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies en aanwijzingen geven • Functioneren van mensen controleren • Richting geven	<p>Hij geeft duidelijke instructies en aanwijzingen over hoe taken uitgevoerd dienen te worden zodat de medewerkers weten wat de doelen zijn en wat ieders rol is.</p> <p>Daarnaast houdt hij in de gaten of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen en corrigeert de medewerkers indien nodig, zodat efficiënt en effectief gewerkt wordt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Controleren werkzaamheden • Demonstreren in de praktijk • Duidelijk uitleg geven • Enthousiasmeren • Feedback geven • Gebruiken communicatiemiddelen • Informeren medewerkers • Instrueren medewerkers • Kennis van de antroposofie • Kennis van de doelgroep • Kennis van feedback • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van productiviteitsnormen • Kennis van teambuilding • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teambuilding initiëren • Toepassen antroposofie
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren	Hij lost problemen in de directe werkomgeving op, motiveert en stimuleert (middels aandacht, begrip en luisterend oor) medewerkers om met enthousiasme en een positieve instelling te werken, zodat opgestelde doelstellingen gehaald worden.	
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Bevorderen van de teamgeest	Hij overlegt over de te nemen maatregelen met zijn leidinggevende als hij niet tevreden is over de houding en het gedrag van medewerkers in zijn directe omgeving. Daarnaast zorgt hij voor een goede sfeer in het team, met het oog op een goed functioneren van het team.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen	Hij draagt kennis en expertise op begrijpelijke wijze aan anderen over, toont in de praktijk hoe dingen aangepakt worden en beantwoordt vragen over het vakspecialisme adequaat.	

2.3 Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem

Proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de “klant” richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Voert grondbewerkingen uit					X	X					X	X			X	X			X	X					
1.2	Composteert mest en plantaardig afval					X	X					X	X			X	X			X	X					
1.3	Maakt preparaten					X						X	X			X	X			X	X					
1.4	Werkt aan bodemopbouw					X	X					X	X			X	X			X	X					
1.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging											X	X								X					

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.1 werkproces: Voert grondbewerkingen uit			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, welke grondbewerkingen worden toegepast en welke machines en werktuigen daarbij worden ingezet. Hij verzamelt machines en werktuigen en maakt ze gebruiksklaar. Hij ploegt, egt en freest de grond, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij eventueel een deskundige in. Na gebruik maakt hij de machines en werktuigen schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De structuur van de bodem is verbeterd volgens biologisch-dynamische principes. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over grondbewerkingen, zodat structuurbederf van de bodem wordt voorkomen en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het uitvoeren van grondbewerkingen aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bodemkunde ten behoeve van uitvoeren grondbewerkingen Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van grondbewerkingen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij voert grondbewerking ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes uit en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de grondbewerkingen vakkundig en accuraat uit, zodat de structuur van de bodem verbetert, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.1 werkproces: Voert grondbewerkingen uit				
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbewaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, machines en werktuigen voor het bewerken van de grond, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Uitvoeren grondbewerkingen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo 	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het bewerken van de grond om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.		
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het bewerken van de grond met collega's en branchegenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.		
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de grondbewerkingen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het bewerken van de grond en past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.2 werkproces: Composteert mest en plantaardig afval			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welk materieel en welke preparaten worden ingezet. Hij verzamelt materieel en preparaten en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij composteert mest en plantaardig afval, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie. Hij bouwt de composthoop op, keert hem regelmatig en dekt hem af. Hij brengt compostpreparaten in de mest- of composthoop of giet/spuit ze over de hoop. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden houdt hij rekening met bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij eventueel een deskundige in. Hij maakt het materieel na gebruik schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Mest en plantaardig afval zijn gecomposteerd volgens biologisch-dynamische principes. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over composteren van mest en plantaardig afval, zodat de compostering volgens biologisch-dynamische principes verloopt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het composteren aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Composteren van mest en plantaardig afval Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van composteren van mest en plantaardig afval Kennis van compostpreparaten Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij composteert mest en plantaardig afval ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht composteert hij mest en plantaardig afval vakkundig en accuraat, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem

1.2 werkproces: Composteert mest en plantaardig afval

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materieel en preparaten voor het composteren van mest en plantaardig afval, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van feedback • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van materialen voor inrichting leefruimten • Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van composteren van mest en plantaardig afval • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen compostpreparaten • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het composteren van mest en plantaardig afval om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het composteren van mest en plantaardig afval met collega's en branchegenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en composteert mest en plantaardig afval op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het composteren van mest en plantaardig afval en past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.3 werkproces: Maakt preparaten			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welke preparaten er worden gemaakt en welk materiaal en materieel daarbij worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's bewerkt hij de grondstoffen volgens biologisch-dynamische recepten tot preparaten en bewaart ze, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij eventueel een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Er zijn biologisch-dynamische preparaten beschikbaar. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het preparaten maken soepel verloopt, vraagt eventueel op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over het maken van preparaten, zodat de preparaten volgens biologisch-dynamische principes worden gemaakt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het maken van preparaten aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Bereiden en bewaren van preparaten Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bereiden en bewaren van preparaten Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht maakt hij vakkundig en accuraat preparaten, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het maken van preparaten, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.3 werkproces: Maakt preparaten				
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het maken van preparaten om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Netwerkvaardigheden Overleggen met collega's en betrokkenen Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen fenomenologie Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo 	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het maken van preparaten met collega's en branchegenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.		
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en maakt preparaten op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het maken van preparaten past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.4 werkproces: Werkt aan bodemopbouw			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf hoeveel koemestpreparaat, welke groenbemesters en welk overig materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij bemest de bodem met compost. Hij roert koemestpreparaat en spuit het op de bodem. Hij zaait groenbemesters in en als ze zijn volgroeid werkt hij ze onder of maait ze en voert ze af. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkkuitvoering schakelt hij eventueel een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De vruchtbaarheid en vitaliteit van de bodem zijn verbeterd volgens biologisch-dynamische principes. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan deskundigen bij twijfel en onduidelijkheden over de bodemopbouw, zodat de bodem volgens biologisch-dynamische principes wordt opgebouwd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het opbouwen van de bodem aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bemesting van de bodem Kennis van compost en preparaten Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij werkt ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht werkt hij vakkundig en accuraat aan bodemopbouw, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de	

Kerntaak 1 Verzorgt bodem				
1.4 werkproces: Werkt aan bodemopbouw				
	<ul style="list-style-type: none"> • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	bodemopbouw, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.		
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het werken aan bodemopbouw om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.		
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het werken aan bodemopbouw met collega's en branchegenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.		
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en werkt aan bodemopbouw op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.		
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het werken aan bodemopbouw past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.		
				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen compost en preparaten • Toepassen fenomenologie • Toepassen groenbemesters • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo

Kerntaak 1 Verzorgt bodem			
1.5 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor bodemverzorging			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de verzorging van de bodem. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij een deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor de bodemverzorging zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de verzorging van de bodem en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving • Kennis van de veiligheidsvoorschriften en benodigde hulpmiddelen om het werk te beveiligen • Kennis van elektriciteit • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van motoren • Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Kennis van vaktermen • Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor de verzorging van de bodem volgens voorgeschreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

Proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Zaait, plant/poot gewassen					x	x					x	x			x	x			x	x					
2.2	Verzorgt gewassen					x	x				x	x	x			x	x			x	x					
2.3	Oogst gewassen					x	x				x	x	x			x	x			x	x					
2.4	Maakt producten verkoopklaar					x					x	x	x			x	x			x	x					
2.5	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking											x	x								x					
2.6	Stelt teeltplan op					x					x	x				x	x									

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen			
2.1 werkproces: Zaaït, plant/poot gewassen			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf kiest, eventueel in samenspraak met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, geschikte, bij voorkeur zaadvaste rassen en bepaalt in overleg de benodigde hoeveelheid zaad en plant-/pootgoed. Hij zet de percelen uit. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's bereidt hij het uitgangsmateriaal voor en treft voorbereidingen op het perceel. Hij zaait en plant/poot handmatig of machinaal. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het uitgangsmateriaal is ingezaaid of geplant/gepoot volgens biologisch-dynamische principes. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het zaaien en planten/poten soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan deskundigen bij twijfel en onduidelijkheden over het zaaien en planten/poten, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het zaaien en planten/poten aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij zaait, plant/poot ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen omgeving, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht zaait en plant/poot hij vakkundig en accuraat biologisch-dynamische gewassen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.1 werkproces: Zaaï, plant/poot gewassen

	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van namen en eigenschappen van (plant)materiaal Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Kennis van vermeerderingstechnieken Kennis van vruchtwisseling Netwerkvaardigheden Overleggen met collega's en betrokkenen Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen fenomenologie Toepassen vermeerderingstechnieken Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het zaaï en planten/poten van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het zaaï en planten/poten van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het zaaï en planten/poten met collega's en branchegeenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en zoekt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en zaaï en plant/poot op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het zaaï en planten/poten past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.2 werkproces: Verzorgt gewassen

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welke verzorgingswerkzaamheden nodig zijn en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's begeleidt hij de groei en verzorgt het gewas. Hij geeft water, bemest het gewas, wiedt onkruid en spuit kiezelpreparaat. Tijdens de verzorging van het gewas signaleert hij eventuele afwijkingen. Hij bepaalt, eventueel in samenspraak met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welke maatregelen en werkzaamheden nodig zijn om ziekten, plagen en onkruiden te voorkomen of te bestrijden. Hij voert maatregelen uit ter voorkoming en bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden. Hij registreert relevante informatie over de verrichte verzorgingswerkzaamheden. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij eventueel een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het gewas is verzorgd volgens biologisch-dynamische principes. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verzorgen van het gewas soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over de verzorging van gewassen, zodat de gewassen volgens biologisch-dynamische principes worden verzorgd, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de verzorging van gewassen aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Begeleiden groei Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van begeleiden groei Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij verzorgt het gewas ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert relevante gegevens met betrekking tot de verrichte verzorgingswerkzaamheden accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de verzorgingswerkzaamheden beschikbaar is.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.2 werkproces: Verzorgt gewassen

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht verzorgt hij het gewas vakkundig en accuraat, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van gangbare onkruiden, afwijkingen, ziekten en plagen • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van verzorging gewas • Kennis van registratiesystemen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Verzorgen gewas • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het verzorgen van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het verzorgen van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt afwijkingen en opmerkelijke waarnemingen tijdens het verzorgen van gewassen met collega's en branchegeenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en verzorgt gewassen op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het verzorgen van gewassen past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.3 werkproces: Oogst gewassen

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welke gewassen worden geoogst en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij bepaalt de oogstrijpheid van het product en oogst het product samen met collega's. Hij registreert de benodigde gegevens. Hij transporteert de producten naar de verwerkingsruimte of de opslag. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het product is geoogst volgens biologisch-dynamische principes. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het oogsten soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan deskundigen bij twijfel en onduidelijkheden over de oogst van gewassen, zodat product worden geoogst volgens biologisch-dynamische principes en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de oogst van gewassen aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij oogst ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de oogst accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de oogst beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht oogst hij vakkundig en nauwgezet biologischdynamische gewassen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.3 werkproces: Oogst gewassen

	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van oogsttechnieken Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van behandeling van oogstrijpe producten Kennis van registratiesystemen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Netwerkvaardigheden Overleggen met collega's en betrokkenen Registreren werkzaamheden Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen fenomenologie Toepassen oogsttechnieken Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het oogsten van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het oogsten van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het oogsten met collega's, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en oogst gewassen op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het oogsten past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.4 werkproces: Maakt producten verkoopklaar

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's sorteert en verpakt hij het product en maakt het transportgereed. Hij signaleert eventuele afwijkingen. Hij slaat het product op en controleert het klimaat in de opslagruimte. Hij registreert de benodigde gegevens. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het product is gereed gemaakt voor aflevering volgens biologisch-dynamische principes. Het product is onder optimale condities opgeslagen volgens biologisch-dynamische principes. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verkoopklaar maken soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over het verkoopklaar maken van producten, zodat producten verkoopklaar gemaakt worden volgens biologisch-dynamische principes, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het verkoopklaar maken van producten aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het verkoopklaar maken van producten accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over het verkoopklaar maken beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht maakt hij biologisch-dynamische producten vakkundig en nauwgezet verkoopklaar, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van klimaatcontrole Kennis van kwaliteitseisen

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.4 werkproces: Maakt producten verkoopklaar

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbewaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het verkoopklaar maken van gewassen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van plantenfysiologie ten behoeve van bewaring van geoogste producten • Kennis van registratiesystemen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het verkoopklaar maken van biologisch-dynamische gewassen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt afwijkingen en opmerkelijke waarnemingen tijdens het verkoopklaar maken met collega's en branchegeenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en maakt producten op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze verkoopklaar en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het verkoopklaar maken van producten past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen

2.5 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor teelt, oogst en verwerking

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt, oogst en verwerking van biologisch-dynamische gewassen. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij een deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor de biologisch-dynamische teelt zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt, oogst en verwerking van biologisch-dynamische gewassen en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving • Kennis van de veiligheidsvoorschriften en benodigde hulpmiddelen om het werk te beveiligen • Kennis van elektriciteit • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van motoren • Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Kennis van vaktermen • Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor de teelt volgens voorgeschreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 2 Teelt biologisch-dynamische gewassen			
2.6 werkproces: Stelt teeltplan op			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt in overleg met vakbekwaam medewerker(s) biologisch-dynamisch bedrijf en/of deskundigen en/of klanten een teeltplan op. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering.		
Gewenst resultaat	Er is een teeltplan opgesteld volgens biologisch-dynamische principes. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Aanpassen aan de groep 	Hij vraagt de mening en ideeën van collega('s) en/of deskundigen en/of klanten over het teeltplan en stelt zich tijdens het overleg zo op, dat de samenwerking soepel verloopt.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Interactief spreken Kennis van (zaadvaste) rassen Kennis van bodemvruchtbaarheid Kennis van de fenomenologie Kennis van feedback Kennis van vaktermen Kennis van vermeerderingstechnieken Kennis van vruchtwisseling Marktkennis Netwerkvaardigheden Schriftelijk communiceren in het Nederlands Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen fenomenologie Vragen stellen
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Correct formuleren 	Hij stelt een teeltplan op waarbij hij correcte spelling en grammatica hanteert, zodat het een duidelijk leesbaar plan is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht stelt hij een teeltplan op. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het opstellen van een teeltplan om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bepreekt het teeltplan met collega's en/of deskundigen en/of klanten, zodat hij leert van hun ervaringen en ideeën. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en zoekt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

Proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.1	Draagt zorg voor voer- en watervoorziening					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.2	Verzorgt dieren					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.3	Melkt vee					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.4	Beheert grasland of begrazingsterrein					X	X					X	X			X	X			X	X					
3.5	Begeleidt bevruchting					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.6	Begeleidt dracht en geboorte					X	X				X	X	X			X	X			X	X					
3.7	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij											X	X								X					

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij			
3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf een planning voor het voeren en bepaalt het benodigde voer. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij draagt zorg voor de voer- en watervoorziening van de dieren, waarbij hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij bedient in voorkomende gevallen de voerapparatuur, controleert de voer- en vochttopname en neemt maatregelen bij afwijkingen in voer- en vochttopname. Hij bewaakt de kwaliteit van het voer, houdt de voervoorraad op peil en controleert in voorkomende gevallen de werking van voerapparatuur en watervoorziening. Hij registreert relevante informatie. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De dieren krijgen voldoende water en voer volgens biologisch-dynamische principes. De dieren krijgen op ethisch verantwoorde wijze water en voer. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over de voer- en watervoorziening, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het voeren en water geven aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis en toepassing van voerapparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens het voeren en water geven steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de voer- en watervoorziening accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de voer- en watervoorziening beschikbaar is.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de voer- en watervoorziening vakkundig en nauwkeurig uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van biologische en scheikundige aspecten rondom voeren en voer Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van de specifieke voerbehoefte van het dier Kennis van de verantwoordelijkheden ten aanzien van voedselveiligheid en diergezondheid Kennis van dierenwelzijn Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van registratiesystemen Kennis van stressverlagende factoren voor het dier Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Netwerkvaardigheden Overleggen met collega's en betrokkenen Registreren werkzaamheden Rekenen Teksten lezen in moderne vreemde taal
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de voer- en watervoorziening, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het zorgdragen voor de voer- en watervoorziening om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de voer- en watervoorziening met collega's en branchegeenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de voer- en watervoorziening uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij de voer- en watervoorziening past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij			
3.1 werkproces: Draagt zorg voor voer- en watervoorziening			
			<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo

			<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
--	--	--	--

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welke verzorgingswerkzaamheden nodig zijn en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's verzorgt hij het exterieur van dieren en voert werkzaamheden uit ten behoeve van gezondheid en welzijn van de dieren. Hij verwijdert mest- en/of afvalstoffen en reinigt en ontsmet ruimten, apparatuur, materialen en vervoermiddelen. Hij regelt hokbezetting, stalklimaat en weidegang. Hij bewaakt in overleg de samenstelling van de veestapel. Hij signaleert en rapporteert afwijkingen, bronst, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren. Hij verzamelt relevante informatie over afwijkingen, ziekten, ongedierte en problemen rond het welzijn van de dieren, en neemt maatregelen om een en ander te verbeteren. Hij schakelt indien nodig deskundigen in en assisteert ze. Hij registreert relevante informatie. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van dierenwelzijn, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De dieren zijn verzorgd volgens biologisch-dynamische principes. De leefruimten zijn hygiënisch. De dieren worden op ethisch verantwoorde wijze verzorgd. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden en problemen met gedrag, welzijn en gezondheid van dieren. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het verzorgen van de dieren soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan deskundigen bij twijfel en onduidelijkheden over de verzorging, zodat de dieren volgens biologisch-dynamische principes worden verzorgd, meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de verzorging van de dieren aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij maakt tijdens de verzorging van de dieren steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren. Hij werkt ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het verzorgen van de dieren accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de verzorging van de dieren beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van de fenomenologie Kennis van de verantwoordelijkheden ten aanzien van voedselveiligheid en diergezondheid Kennis van dierenwelzijn Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van hygiënische maatregelen Kennis van klimaatbeheersing Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van materialen voor inrichting leefruimten Kennis van registratiesystemen Kennis van reinigings- en ontsmettingstechnieken Kennis van specifieke gedrag van dieren Kennis van vaktermen Kennis van veel voorkomende ziekten en afwijkingen Kennis van veiligheidsvoorschriften Netwerkvaardigheden Overleggen met collega's en betrokkenen Registreren werkzaamheden Reinigen en ontsmetten
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de verzorging van de dieren vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbewaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het verzorgen van de dieren, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het verzorgen van dieren om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het verzorgen van de dieren met collega's en branchegeenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de verzorging van de dieren uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.2 werkproces: Verzorgt dieren

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Bij het verzorgen van de dieren past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
------------------------------------	--	--	--

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.3 werkproces: Melkt vee

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij verzamelt de dieren en behandelt ze ten behoeve van de melkwinning. Hij melkt het melkvee. Hij controleert de kwaliteit van de melk en de melkopslag. Hij voert de nabehandeling uit en registreert relevante informatie. Hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon, laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter en reinigt de melkwinningruimte.		
Gewenst resultaat	De dieren zijn gemolken volgens biologisch-dynamische principes. De melk is op kwaliteit gecontroleerd en opgeslagen. De melkwinning verloopt op ethisch verantwoorde wijze. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over het melken, zodat de dieren volgens biologisch-dynamische principes worden gemolken en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het melken aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen melkwinningsapparatuur Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Controleren kwaliteit melk en melkopslag Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van bewaarcondities Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie Kennis van dierenwelzijn Kennis van feedback
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens het melken steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot het melken accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over het melken beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij het melken vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.3 werkproces: Melkt vee

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het melken, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitsvoorschriften • Kennis van melkproductie • Kennis van melkwinningsapparatuur • Kennis van registratiesystemen • Kennis van vaktermen • Kennis van veel voorkomende afwijkingen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitsvoorschriften • Werken in tempo
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in het melken van vee om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het melken met collega's en brancheleden, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert het melken uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het melken past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.4 werkproces: Beheert grasland of begrazingsterrein

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, een planning voor het graslandgebruik. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij onderhoudt het grasland, waarbij hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van bedrijfsprocedures en voorschriften. Bij begrazing van natuurgebieden of deelname aan agrarisch natuurbeheer voert hij situatiegebonden werkzaamheden uit. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het grasland of begrazingsterrein wordt beheerd volgens biologisch-dynamische principes. Grasland is goed begaanbaar en in goede conditie. Werkzaamheden in het kader van begrazing van natuurgebieden of agrarisch natuurbeheer zijn volgens plan uitgevoerd. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over het beheer van grasland of begrazingsterrein, zodat de werkzaamheden volgens plan en/of volgens biologisch-dynamische principes worden uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het beheer van grasland en begrazingsterrein aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Beheren grasland Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van agrarisch natuurbeheer Kennis van begrazing natuurgebieden Kennis van de antroposofie
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen	Hij beheert het grasland of het begrazingsterrein ongeacht de omstandigheden volgens biologisch-dynamische principes en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.4 werkproces: Beheert grasland of begrazingsterrein

		van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de fenomenologie • Kennis van dierenwelzijn • Kennis van feedback • Kennis van graslandbeheer • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein met collega's en branchegenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij de beheerswerkzaamheden aan grasland of begrazingsterrein past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.5 werkproces: Begeleidt bevruchting

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf plant de dierlijke productie op korte en lange termijn, stelt een fokplan op en evalueert de dierlijke productie. Hij stelt op basis van het gestelde fokdoel, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, vast welke ouderdieren moeten worden gecombineerd. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, welk materiaal en materieel ingezet worden. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij assisteert deskundigen bij onderzoek en behandelingen betreffende vruchtbaarheid en voortplanting van de dieren. Hij bepaalt in overleg met deskundige of leidinggevende het tijdstip van dekking of inseminatie, creëert optimale omstandigheden en assisteert bij natuurlijke dekking en kunstmatige inseminatie. Hij controleert of de bevruchting succesvol is verlopen. Hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter. Hij registreert de benodigde gegevens.		
Gewenst resultaat	Er is een fokplan opgesteld. Moederdieren zijn bevrucht via natuurlijke dekking of kunstmatige inseminatie. De dieren worden op ethisch verantwoorde wijze begeleid. Benodigde gegevens zijn beschikbaar. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	Hij overlegt tijdig en regelmatig tijdens het assisteren, vraagt op tijd hulp aan deskundigen bij twijfel en onduidelijkheden over de begeleiding van de bevruchting, zodat de bevruchting op ethisch verantwoorde wijze tot stand komt en meldt opmerkelijke aarnemingen tijdens de begeleiding van de bevruchting aan collega's of deskundigen, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen	Hij maakt tijdens de begeleiding van de bevruchting steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de bevruchting van de dieren accuraat en volledig, zodat actuele en	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.5 werkproces: Begeleidt bevruchting

		relevante informatie over de bevruchting van de dieren beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de fenomenologie • Kennis van dierenwelzijn • Kennis van feedback • Kennis van fokmethoden • Kennis van het opstellen van een fokplan • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van registratiesystemen • Kennis van stressverlagende factoren voor het dier • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Registreren werkzaamheden • Teksten lezen in moderne vreemde taal • Toepassen antroposofie • Toepassen fenomenologie • Vaardigheid in analyseren vruchtbaarheidsgegevens • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht plant hij de dierlijke productie en stelt een fokplan op. Hij voert de assistentie van onderzoek, behandelingen, en de bevruchting vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de begeleiding van de bevruchting, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de begeleiding van de bevruchting om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de begeleiding van de bevruchting met collega's, branchegenoten of deskundigen, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de begeleiding van de bevruchting uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.5 werkproces: Begeleidt bevruchting

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Bij de begeleiding van de bevruchting past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	
------------------------------------	--	--	--

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.6 werkproces: Begeleidt dracht en geboorte

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf controleert het moederdier regelmatig. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf welk materiaal en materieel ingezet worden. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij begeleidt de geboorte en verzorgt het moederdier en de nakomeling(en). Hij controleert het fokdoel en registreert de benodigde gegevens. Hij werkt met inachtneming van dierenwelzijn, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Gezonde nakomelingen op basis van het gestelde fokdoel. Moederdieren en nakomelingen worden op ethisch verantwoorde wijze begeleid. Gezonde moederdieren. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over de begeleiding van dracht en geboorte, zodat moederdieren en nakomelingen op ethisch verantwoorde wijze worden begeleid en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de dracht en geboorte aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Benaderen, leiden en verplaatsen van dieren Bevorderen dierenwelzijn Deelnemen aan gesprekken over het werk Feedback geven Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de fenomenologie Kennis van dierenwelzijn Kennis van geboorteproces
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen 	Hij maakt tijdens de dracht en geboorte steeds de afweging in hoeverre hij maatregelen kan nemen om het dierenwelzijn te waarborgen en te verbeteren.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert benodigde gegevens met betrekking tot de dracht en geboorte van de dieren accuraat en volledig, zodat actuele en relevante informatie over de dracht en geboorte van de dieren beschikbaar is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de begeleiding van de dracht en geboorte vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij

3.6 werkproces: Begeleidt dracht en geboorte

	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van registratiesystemen Kennis van specifieke verzorgingsbehoefte van moederdier en nakomelingen Kennis van stressverlagende factoren voor het dier Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Netwerkvaardigheden Overleggen met collega's en betrokkenen Registreren werkzaamheden Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen fenomenologie Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de begeleiding van de dracht en geboorte, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de begeleiding van de dracht en geboorte om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de begeleiding van de dracht en geboorte met collega's en branchegeenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend, zodat aan de Demeternormen kan worden voldaan en voert de begeleiding van de dracht en geboorte uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij de begeleiding van de dracht en geboorte past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 3 Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij**3.7 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij**

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij een deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving • Kennis van elektriciteit • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van motoren • Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor de dierenhouderij volgens voorgeschreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

Proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
4.1	Onderhoudt gebouwen en terreinen					x						x	x				x			x	x
4.2	Onderhoudt watergangen en drainage					x						x	x				x			x	x
4.3	Beheert landschapselementen					x	x					x	x			x	x			x	x
4.4	Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal											x	x								x

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen			
4.1 werkproces: Onderhoudt gebouwen en terreinen			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, de onderhoudswerkzaamheden voor gebouwen en terreinen en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Samen met collega's voert hij onderhoudswerkzaamheden uit aan gebouwen, erf, wegen en paden, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Verzorgde en goed onderhouden gebouwen en terreinen. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan gebouwen en terreinen soepel verloopt, vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van gebouwen en terreinen, zodat het onderhoud volgens plan wordt uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van gas, water en elektra Basiskennis van materialen en verbindingen Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van (half)verhardingen Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij vakkundig en accuraat schoonmaakwerkzaamheden en reparaties uit aan gebouwen en terreinen, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het onderhoud aan gebouwen en terreinen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.1 werkproces: Onderhoudt gebouwen en terreinen

Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan gebouwen en terreinen met collega's en branchegeenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kwaliteitseisen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van schoonmaak- en onderhoudsmiddelen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Uitvoeren van eenvoudig onderhoud aan erf, wegen en paden • Uitvoeren van eenvoudig onderhoud aan gebouwen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert het onderhoud aan gebouwen en terreinen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het onderhoud aan gebouwen en terreinen past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.2 werkproces: Onderhoudt watergangen en drainage

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, de onderhoudswerkzaamheden aan watergangen en drainage en welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij maait de watergangen en onderhoudt de drainage, met inachtneming van instructies, bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Een goed functionerende waterhuishouding. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft geleerd van zijn ervaringen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van watergangen en drainage, zodat het onderhoud volgens plan wordt uitgevoerd en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van kwaliteitseisen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van onderhoudstechnieken voor watergangen en drainagesystemen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij het onderhoud aan watergangen en drainage vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor het onderhoud aan watergangen en drainage, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens het onderhoud aan watergangen en drainage met collega's en branchegenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.2 werkproces: Onderhoudt watergangen en drainage

		duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van waterhuishouding, watergangen en drainagesystemen • Netwerkvaardigheden • Overleggen met collega's en betrokkenen • Toepassen onderhoudstechnieken voor watergangen en drainagesystemen • Vragen stellen • Werken conform kwaliteitseisen • Werken in tempo
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Productiviteitsniveaus halen • Systematisch werken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert het onderhoud aan watergangen en drainage uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Bij het onderhoud aan watergangen en drainage past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.3 werkproces: Beheert landschapselementen

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt een inrichtingsplan en een beheersplan op. Hij bepaalt, voor aanvang van de werkzaamheden, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, de werkzaamheden aan landschapselementen en de maatregelen om natuurontwikkeling te bevorderen. Tevens bepaalt hij in overleg welk materiaal en materieel worden ingezet. Hij verzamelt materiaal en materieel en maakt een en ander gebruiksklaar. Hij voert onderhoudswerkzaamheden uit aan landschapselementen en werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling van natuur, al dan niet in het kader van agrarisch natuurbeheer. Hij inventariseert flora en fauna. Hij werkt vanuit de biologisch-dynamische visie, met inachtneming van bedrijfsprocedures en voorschriften. Hij is alert tijdens het werk en heeft een leergierige houding. Hij gaat zijn eigen ontwikkelingsweg en die heeft een wisselwerking met de bedrijfsvoering. Bij twijfel en onduidelijkheden in de werkuitvoering schakelt hij een deskundige in. Na gebruik maakt hij het materieel schoon en laat het op de afgesproken plek gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Verzorgde en goed onderhouden landschapselementen volgens biologisch-dynamische principes. Natuurontwikkeling op het bedrijfsterrein. Deskundigen zijn tijdig ingeschakeld bij twijfel en onduidelijkheden. De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt een persoonlijke beroepsontwikkeling door.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij vraagt op tijd hulp aan een deskundige bij twijfel en onduidelijkheden over het onderhoud van landschapselementen en natuurontwikkeling, zodat er volgens biologisch-dynamische principes wordt gewerkt en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de onderhoudswerkzaamheden en de werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling aan collega's, zodat deze kunnen worden besproken.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan gesprekken over het werk Gebruiken communicatiemiddelen Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur Gebruiksklaar maken machines, werktuigen en apparatuur
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij onderhoudt landschapselementen en voert werkzaamheden uit ten behoeve van natuurontwikkeling volgens biologisch-dynamische principes, ongeacht de omstandigheden en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen kosmos, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van de antroposofie Kennis van de fenomenologie
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht stelt hij een inrichtingsplan en een beheersplan op en voert hij de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbo-technisch verantwoorde wijze fysieke inspanning	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van feedback Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen Kennis van het opstellen van een beheersplan

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.3 werkproces: Beheert landschapselementen

	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van het opstellen van een inrichtingsplan Kennis van kwaliteitseisen Kennis van landschapselementen Kennis van machines, werktuigen en apparatuur Kennis van natuurontwikkeling Kennis van onderhoudstechnieken voor landschapselementen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Netwerkvaardigheden Overleggen met collega's en betrokkenen Teksten lezen in moderne vreemde taal Toepassen antroposofie Toepassen fenomenologie Toepassen onderhoudstechnieken voor landschapselementen Vragen stellen Werken conform kwaliteitseisen Werken in tempo
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij kiest, eventueel in overleg met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, op basis van de werkzaamheden en de omstandigheden, materiaal en materieel voor de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen, maakt een en ander gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren 	Hij is constant op zoek naar verbeteringen in de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen om de bedrijfsvoering verder te ontwikkelen.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen tijdens de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen met collega's en branchegenoten, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Productiviteitsniveaus halen Systematisch werken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij controleert de kwaliteit van zijn werk voortdurend en voert de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen uit op een ordelijke, systematische en zorgvuldige wijze en in het tempo dat nodig is om de vereiste productiviteit te halen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgescreven procedures 	Bij de beheerswerkzaamheden aan landschapselementen past hij procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

4.4 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf signaleert mankementen en technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen. Hij probeert de oorzaak op te sporen en bepaalt of hij de reparatie zelf kan verrichten. Eenvoudige reparaties verricht hij zelf, met inachtneming van veiligheid, milieu en hygiëne. Bij complexe reparaties attendeert hij een deskundige of eventueel aanwezig technisch personeel op het probleem.		
Gewenst resultaat	Machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen zijn onderhouden en klaar voor een volgend gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Op basis van vaktechnisch inzicht achterhaalt hij op systematische wijze de oorzaken van technische storingen aan machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen en verricht hij vakkundig en accuraat eenvoudige reparaties, waarbij hij op verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiken machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving • Kennis van de veiligheidsvoorschriften en benodigde hulpmiddelen om het werk te beveiligen • Kennis van elektriciteit • Kennis van het milieu en milieubewuste werkwijzen • Kennis van machines, werktuigen en apparatuur • Kennis van motoren • Kennis van technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Kennis van technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen te onderhouden • Kennis van vaktermen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij kiest op basis van de uit te voeren reparatie en de omstandigheden gereedschappen en apparatuur om mee te werken, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij verricht eenvoudige reparaties aan machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen volgens voorgeschreven procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	

Kerntaak 4 Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen			
4.4 werkproces: Repareert machines, werktuigen en apparatuur voor beheer terreinen en opstal			
			<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Toepassen technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen te onderhouden

			<ul style="list-style-type: none"> • Toepassen technieken om de oorzaak van storingen op te sporen • Toepassen technieken om machines, werktuigen en apparatuur voor het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen te onderhouden
--	--	--	--

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beplannen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
5.1	Maakt en bewaakt planning	x	x			x					x							x			
5.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x		x						x									
5.3	Begeleidt medewerkers	x	x	x																	

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
5.1 werkproces: Maakt en bewaakt planning			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf inventariseert in overleg de werkzaamheden, maakt op basis daarvan in overleg een werkplanning en maakt een goede verdeling van de werkzaamheden onder de medewerkers. Hij zorgt dat de werkzaamheden verlopen volgens de planning. Hij signaleert knelpunten in de planning en doet verbetervoorstellen. Hij schakelt indien nodig een deskundige in. Hij registreert relevante informatie.		
Gewenst resultaat	Een reële planning. Er wordt gewerkt volgens de planning.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Beslissen en activiteiten initiëren	<ul style="list-style-type: none"> Beslissingen nemen Op eigen initiatief handelen Acties en activiteiten initiëren 	Hij beslist, binnen zijn bevoegdheden, bij het zich voordoen van onverwachte/onvoorziene omstandigheden of werkzaamheden moeten doorgaan of dat er naar een andere oplossing gezocht moet worden, zodat het afbreukrisico voor het bedrijf het laagst is en de voortgang van de werkzaamheden zo optimaal mogelijk blijft.	<ul style="list-style-type: none"> Gebruiken communicatiemiddelen Improviseren Initiatief nemen Inschatten afbreukrisico Kennis van capaciteiten medewerkers Kennis van de antroposofie Kennis van planningssystemen Kennis van registratiesystemen Keuzes maken Knelpunten signaleren Overleggen met collega's en betrokkenen Planning bijstellen Registreren werkzaamheden Spreadsheets werkbelasting Toepassen antroposofie Werken met planningssystemen
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> Taken delegeren 	Hij wijst taken toe aan de medewerkers waarbij hij rekening houdt met de kwaliteiten van de medewerkers zodat er een evenwichtige werkbelasting ontstaat.	
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	Hij overlegt, eventueel met de vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf over de op te stellen planning en geeft tijdig aan wanneer knelpunten in de planning zich voordoen zodat de collega's op de hoogte blijven van de planning en de voortgang hiervan.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert de benodigde gegevens in relevante systemen, zodat de planning en de realisatie daarvan inzichtelijk zijn.	
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Mensen en middelen organiseren 	Hij is in staat om een goede, reële planning op te stellen, hierbij de mensen en middelen te organiseren en de voortgang van de planning te bewaken zodat de werkzaamheden volgens planning uitgevoerd worden. Hij zorgt ervoor dat de planning	

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
5.1 werkproces: Maakt en bewaakt planning			
		wordt gerealiseerd en lost, problemen en knelpunten in de planning op zodat een reële planning aanwezig is.	
Omgaan met verandering en aanpassen	<ul style="list-style-type: none"> Aanpassen aan veranderde omstandigheden 	Hij aanvaardt (onverwachte) wijzigingen in de planning door onder andere verandering in personele bezetting, extra werkzaamheden, wisselende weersomstandigheden, zonder de opgestelde doelstellingen uit het oog te verliezen waarbij hij rustig reageert en de planning hierop aanpast.	

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

5.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf begeleidt de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig geeft hij instructie en uitleg en lost hij problemen in de directe werkkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu. Hij motiveert en stimuleert medewerkers om met enthousiasme en een positieve instelling te werken, bevordert een goede sfeer in het team en spreekt medewerkers aan op hun gedrag en houding.		
Gewenst resultaat	Medewerkers weten welke taken ze moeten uitvoeren en hoe deze uitgevoerd moeten worden. Medewerkers werken conform opdracht, voorschriften, procedures en heersende waarden en normen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies en aanwijzingen geven • Functioneren van mensen controleren • Richting geven	Hij geeft duidelijke instructies en aanwijzingen over hoe taken uitgevoerd dienen te worden zodat de medewerkers weten wat de doelen zijn en wat ieders rol is. Daarnaast houdt hij in de gaten of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen en corrigeert de medewerkers indien nodig, zodat efficiënt en effectief gewerkt wordt.	<ul style="list-style-type: none"> • Controleren werkzaamheden • Duidelijk uitleg geven • Enthousiasmeren • Feedback geven • Gebruiken communicatiemiddelen • Informeren medewerkers • Instrueren medewerkers • Kennis van de antroposofie • Kennis van de doelgroep • Kennis van feedback • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van productiviteitsnormen • Kennis van teambuilding • Overleggen met collega's en betrokkenen • Teambuilding initiëren • Toepassen antroposofie
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren	Hij lost problemen in de directe werkomgeving op, motiveert en stimuleert (middels aandacht, begrip en luisterend oor) medewerkers om met enthousiasme en een positieve instelling te werken, zodat opgestelde doelstellingen gehaald worden.	
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Bevorderen van de teamgeest	Als hij niet tevreden is over de houding en het gedrag van een medewerker, overlegt hij over de te nemen maatregelen met zijn vakbekwaam medewerker of de direct betrokkene. Daarnaast zorgt hij voor een goede sfeer in het team, met het oog op een goed functioneren van het team.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen	Hij draagt kennis en expertise op begrijpelijke wijze aan anderen over, toont in de praktijk hoe dingen aangepakt worden en beantwoordt vragen over het vakspecialisme adequaat.	

Kerntaak 5 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

5.3 werkproces: Begeleidt medewerkers

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf motiveert (middels aandacht, begrip en luisterend oor) en stimuleert medewerkers om zich te ontwikkelen in het beroepsfunctioneren. Hij signaleert mede aan de hand van functioneringsgesprekken de opleidings- en ontwikkelingsbehoeften van de medewerker(s). Hij stelt, eventueel samen met de desbetreffende medewerker(s) het persoonlijk ontwikkelingstraject vast.		
Gewenst resultaat	Door de begeleiding worden de medewerker(s) gemotiveerd en gestimuleerd zich te ontwikkelen in het beroepsfunctioneren. Opleidings- en ontwikkelingsbehoeften en -mogelijkheden van de medewerkers zijn gesignaleerd. De medewerker(s) heeft/hebben zicht op hun functioneren zodat zij hun functioneren kunnen verbeteren.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Beslissen en activiteiten initiëren	<ul style="list-style-type: none"> Beslissingen nemen	Hij neemt op basis van functioneringsgesprekken beslissingen ten aanzien van opleiding en ontwikkeling van de medewerker(s).	<ul style="list-style-type: none"> Activeren Feedback geven Informatie combineren Informatie interpreteren Initiatief nemen Kennis van competentieontwikkeling van de medewerkers Kennis van de competentieontwikkelings mogelijkheden binnen de organisatie Kennis van didactiek Kennis van gesprekstechnieken Keuzes maken Mondeling communiceren in het Nederlands
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> Functioneren van mensen controleren	Hij voert functioneringsgesprekken, zodat opleidings- en ontwikkelingsbehoeften van de medewerker(s) worden gesignaleerd.	
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> Coachen Motiveren Anderen ontwikkelen	Hij stimuleert medewerkers om kritisch naar de eigen ontwikkelmogelijkheden te kijken, zodat ze continu bezig zijn met het verbeteren van hun eigen functioneren.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf

Proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
6.1	Maakt marktanalyses													X	X										X	X
6.2	Stelt de marketingmix vast											X		X											X	X
6.3	Bewaakt de financiële situatie													X				X		X						X
6.4	Beheert bedrijfsadministratie		X								X	X						X		X						X
6.5	Voert personeelsbeleid	X									X		X	X				X		X					X	
6.6	Zorgt voor informatie naar medewerker(s)					X				X																
6.7	Koopt voor de onderneming in					X			X		X			X				X		X					X	
6.8	Zorgt voor afzet					X		X	X		X							X	X						X	
6.9	Voert kwaliteitszorg uit		X								X	X							X	X						
6.10	Ontwikkelt biologische- dynamische methode					X						X				X	X									

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.1 werkproces: Maakt marktanalyses			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf houdt zicht op (potentiële) klanten/afnemers, (koop)gedrag van de doelgroepen en concurrenten en brengt deze in kaart door verschillende gegevens te verzamelen en te analyseren. Hij gebruikt informatie over politieke, juridische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen om de (toekomstige) situatie in kaart te brengen. Met deze analyse maakt hij een inschatting van de kansen en bedreigingen voor de onderneming.		
Gewenst resultaat	De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft een realistisch beeld van de huidige en toekomstige marktsituatie. De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft een realistisch beeld van de kansen en bedreigingen voor de onderneming.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Informatie genereren uit gegevens 	Hij analyseert de verzamelde marktgegevens en de informatie over de politieke, juridische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zodat hij de huidige en de toekomstige marktsituatie kan vertalen in kansen en bedreigingen voor de onderneming.	<ul style="list-style-type: none"> Informatie combineren Informatie interpreteren Informatie selecteren Kennis van bronnen om informatie te verzamelen Kennis van de markt Kennis van organisatiestructuur Vertalen van ontwikkelingen naar het eigen bedrijf
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> Informatie achterhalen 	Hij verzamelt verschillende marktgegevens om de (potentiële) klanten/afnemers, concurrenten, (koop)gedrag van de doelgroep in kaart kan brengen en informatie over de politieke, juridische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zodat hij een realistisch beeld van de huidige en de toekomstige marktsituatie van de onderneming kan schetsen.	
Ondernemend en commercieel handelen	<ul style="list-style-type: none"> De markt en de spelers daarin kennen 	Hij kent de markt waarin de onderneming actief is, weet wat de ontwikkelingen zijn en besteed aandacht aan markttrends en marktfactoren omdat deze een invloed kunnen hebben op de toekomstige situatie van de onderneming.	
Bedrijfsmatig handelen	<ul style="list-style-type: none"> Inzicht tonen in de dynamiek van de organisatie 	Hij heeft inzicht in de strategie en de doelen van de onderneming, zodat hij dit als uitgangspunt kan nemen voor het maken van een marktanalyse.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.2 werkproces: Stelt de marketingmix vast			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt de producten die hij aanbiedt vast, de prijs van deze producten, de manier waarop hij de promotie en presentatie van zijn onderneming vormgeeft en de plaats waar hij zijn onderneming vestigt.		
Gewenst resultaat	Een marketingmix die aansluit op de doelstellingen, de bedrijfsformule, de markt, de doelgroepen. Een marketingmix die zich onderscheidt van de concurrentie		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op grond van inzicht, ervaring en onderzoek bepaalt hij de producten die hij aanbiedt, de prijs van deze producten, de manier waarop hij de promotie en presentatie van zijn onderneming vormgeeft en de plaats waar hij zijn onderneming vestigt zodat hij bij een onderneming passende marketingmix vaststelt.	<ul style="list-style-type: none"> Assortimentskennis Informatie combineren Informatie interpreteren Informatie selecteren Kennis van concurrenten en hun posities Kennis van de doelgroepen Kennis van de financiële aspecten van de organisatie Kennis van de markt Kennis van organisatiestructuur Kennis van organisatorische aspecten van de organisatie Kennis van promotiewijzen en promotiemiddelen Presentatietechnieken Vertalen van ontwikkelingen naar het eigen bedrijf
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Informatie genereren uit gegevens Verbanden leggen 	Hij analyseert de beschikbare informatie met betrekking tot producten, prijs, promotie en vestigingsplaats grondig en ziet hoe deze onderling samenhangen en elkaar beïnvloeden zodat hij de optimale marketingmix kan bepalen.	
Ondernemend en commercieel handelen	<ul style="list-style-type: none"> De markt en de spelers daarin kennen 	Hij weet wat er speelt op de markt en bepaalt mede op basis daarvan de marketingmix.	
Bedrijfsmatig handelen	<ul style="list-style-type: none"> Inzicht tonen in de dynamiek van de organisatie 	Hij neemt de bedrijfsformule, de doelen, de markt, de doelgroepen, de concurrentie en mogelijke veranderingen in deze elementen als uitgangspunt bij het bepalen van de marketingmix.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf

6.3 werkproces: Bewaakt de financiële situatie

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf stelt samen met de administrateur een jaarrekening op waardoor hij zich extern kan verantwoorden. Hij draagt zijn BTW af. Hij controleert en bewaakt op basis van periodieke overzichten en de jaarrekening de budgetten. Wanneer nodig past hij begrotingen aan.		
Gewenst resultaat	Een overzichtelijke en correcte financiële administratie, die zicht geeft op de financiële situatie van de onderneming en waaruit voldoende gegevens zijn te halen om de onderneming te kunnen sturen. De juiste conclusies zijn getrokken uit beschikbare financiële informatie.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Gegevens controleren en aannames toetsen	Hij toetst de financiële informatie aan de opgestelde begroting en de budgetten zodat eventuele overschrijding van de begroting zichtbaar wordt. Daarbij komt hij met haalbare oplossingen wanneer er maatregelen genomen moeten worden om de financiële situatie bij te sturen zodat de financiële situatie adequaat bijgestuurd kan worden.	<ul style="list-style-type: none"> Creatief denken Informatie vergelijken Kennis van budgetten en begrotingen Kennis van de financiële aspecten van de organisatie Kennis van de jaarrekening Kennis van investerings- en financieringsplannen Kennis van wet- en regelgeving Planningsvaardigheid Rekenen Toepassen van wet- en regelgeving
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Voortgang bewaken	Hij bewaakt de financiële situatie door de (financiële) administratie goed uit te (laten) voeren. Hij ziet de gevolgen van de financiële situatie van de onderneming en kan op basis van (financieel) inzicht bijsturen om de positie van de onderneming te verbeteren. Hij gaat na hoe overschrijding van begroting en budgetten voorkomen kan worden.	
Bedrijfsmatig handelen	<ul style="list-style-type: none"> Financieel bewustzijn tonen	Hij maakt gebruik van de beschikbare financiële gegevens van het bedrijf om financiële overzichten te maken zodat de financiële situatie van het bedrijf inzichtelijk wordt.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen	Hij kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor de financiën van een bedrijf en past deze toe zodat hij zich kan verantwoorden.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.4 werkproces: Beheert bedrijfsadministratie			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf voert de (financiële) administratie, zoals facturering en archivering, zelf uit of besteedt bepaalde administraties en registraties uit aan derden. Hij houdt zicht op zaken door regelmatige controle op basis van overzichten en rapportages.		
Gewenst resultaat	Een overzichtelijke en correcte financiële administratie, die zicht geeft op de financiële situatie van de onderneming en waaruit voldoende gegevens zijn te halen om de onderneming te kunnen sturen. De juiste conclusies zijn getrokken uit beschikbare financiële informatie.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen bevoegdheden en verantwoordelijkheden geven 	Hij maakt afspraken met derden over de uitbesteding van een deel van de administratie om de financiële administratie rond te krijgen.	<ul style="list-style-type: none"> Administreren Informatie combineren Instrueren Kennis van registratiesystemen Kennis van wet- en regelgeving Mondeling communiceren in het Nederlands Omgaan met de computer Planningsvaardigheid Toepassen van wet- en regelgeving Werken met registratiesystemen
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert de financiële gegevens accuraat, zodat de financiële administratie volledig is.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht voert hij de financiële administratie uit. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op het bedrijf op de lange termijn.	
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Voortgang bewaken 	Hij bewaakt de financiële situatie door de (financiële) administratie goed uit te (laten) voeren.	
Bedrijfsmatig handelen	<ul style="list-style-type: none"> Financieel bewustzijn tonen 	Hij ziet de gevolgen van de financiële situatie van de onderneming en kan op basis van (financieel) inzicht bijsturen om de positie van de onderneming te verbeteren. Hij gaat na hoe overschrijding van begroting en budgetten voorkomen kan worden.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	Hij voert de financiële administratie zodat hij voldoet aan de wettelijke richtlijnen die gelden voor een financiële administratie van de onderneming.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf**6.5 werkproces: Voert personeelsbeleid**

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt op basis van zijn doelstellingen, personeelsbudget en bedrijfsanalyse de kwalitatieve en kwantitatieve personeelsbehoefte. Hij stelt bij vacatures een heldere advertentie op. Hij nodigt een aantal kandidaten uit en voert sollicitatiegesprekken. Hij selecteert de meest geschikte kandidaat en maakt daarmee heldere afspraken over wederzijdse wensen, verwachtingen en eisen.		
Gewenst resultaat	De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft de personeelsbehoefte in relatie gebracht met de (financiële) mogelijkheden van de onderneming. Er zijn kandidaten geselecteerd die geschikt zijn voor het bedrijf en voor de functie. Medewerkers op betrouwbare en ethische wijze en volgens (wettelijke) richtlijnen geworven, geselecteerd, aangesteld en/of ontslagen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Beslissen en activiteiten initiëren	<ul style="list-style-type: none"> • Beslissingen nemen • Verantwoordelijkheid nemen voor eigen beslissingen en activiteiten	Hij neemt tijdig en weloverwogen de beslissing voor werving, selectie en ontslag van medewerkers. Hij neemt de verantwoordelijkheid voor werving, selectie en ontslag van medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie interpreteren • Informatie verzamelen • Initiatief nemen • Interactief spreken • Kennis van gesprekstechnieken • Kennis van planningen • Kennis van wervings- en selectieprocessen • Kennis van wet- en regelgeving • Keuzes maken • Planningsvaardigheid • Reflecteren op basis van beschikbare gegevens • Toepassen van wet- en regelgeving
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij stelt zijn behoefte aan personeel vast en aan welke eisen de medewerkers moeten voldoen, hierbij houdt hij rekening met de veranderingen op lange en korte termijn binnen en buiten de organisatie die van invloed zijn op de personeelsbehoefte zodat er een juiste inschatting van de personeelsbehoefte wordt gemaakt.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Conclusies trekken	Hij selecteert op basis van de in het sollicitatiegesprek verkregen informatie een geschikte medewerker.	
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie achterhalen	Hij stelt op basis van de eisen waaraan medewerkers moeten voldoen, de juiste vragen in het sollicitatiegesprek zodat er geschikte medewerkers kunnen worden aangenomen.	
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Mensen en middelen organiseren	Hij werft zelf kandidaten of besteedt dit uit zodat er personeel wordt aangenomen.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.5 werkproces: Voert personeelsbeleid			
Ondernemend en commercieel handelen	<ul style="list-style-type: none"> • Kansen en mogelijkheden identificeren en creëren • Kansen en mogelijkheden benutten 	Hij bepaalt de personeelsbehoefte op basis van (financiële) mogelijkheden van de onderneming. Hij maakt de afweging om met de inzet van medewerkers zakelijke kansen aan te grijpen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	Past de wettelijke richtlijnen toe voor werving, selectie en ontslag van medewerkers.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf**6.6 werkproces: Zorgt voor informatie naar medewerker(s)**

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf informeert de medewerker(s) binnen het bedrijf over zaken die het bedrijfsbeleid van het bedrijf aangaan, over (technische) ontwikkelingen en over het gebruik en de consequenties van het werken met bepaalde arbeidsmiddelen en materialen (werken volgens Arbo-richtlijnen). Hij maakt de medewerker(s) daarbij duidelijk wat van hen verwacht wordt en wat hun eventuele rechten en plichten zijn. Hij doet dit onder andere door het voeren c.q. initiëren van werkoverleg.		
Gewenst resultaat	De medewerker(s) zijn geïnformeerd over beleidszaken, (technische) ontwikkelingen en het gebruik van arbeidsmiddelen en materialen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Proactief informeren	Hij voert c.q. initieert werkoverleg of communiceert op andere wijze tijdig met werknemers over zaken die het bedrijfsbeleid aangaan, over (technische) ontwikkelingen en over het gebruik en de consequenties van het werken met bepaalde arbeidsmiddelen en materialen (werken volgens Arbo-richtlijnen), zodat zij geïnformeerd en voorgelicht zijn over wat er van hen verwacht wordt en wat hun eventuele rechten en plichten zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiden • Informatie overdragen • Instrueren • Kennis van competentieontwikkeling van de medewerkers • Kennis van de doelgroep • Kennis van didactiek • Schriftelijk communiceren in het Nederlands
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk uitleggen en toelichten • Kernachtig communiceren • Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen	Hij informeert medewerker(s) op een begrijpelijke en correcte manier over zaken die het bedrijf aangaan, waarbij hij zijn communicatie afstemt op de medewerker(s).	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.7 werkproces: Koopt voor de onderneming in			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf maakt inkoopplannen op basis van de doelstellingen van de onderneming. Hij stelt op basis van de voorraadregistratie het inkoopvolume vast en koopt in. Hij vraagt zo nodig offertes op voor de gewenste producten. Hij maakt een keuze uit de inkoopkanalen en leveranciers. Hij onderhandelt met leveranciers over (inkoop)prijzen, kwaliteit, leveringsvoorwaarden en leveringstijden. Hij registreert en evalueert de inkoop.		
Gewenst resultaat	De manager biologisch-dynamisch bedrijf heeft duidelijk voor ogen wat zijn inkoopbehoefte en –mogelijkheden zijn De juiste producten zijn tijdig ingekocht tegen gunstige voorwaarden. Op basis van inkoopplannen, –behoefte en offertes is een gepaste keuze voor een leverancier gemaakt.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij overlegt tijdig met en informeert zonodig de leidinggevende over het inkoopvolume, de keuze voor de inkoopkanalen en leveranciers en schakelt bij problemen en bijzonderheden tijdig de leidinggevende in zodat er tijdig en juist ingekocht wordt.	<ul style="list-style-type: none"> Informatie selecteren Informatie verzamelen Interactief spreken Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van (geautomatiseerd) voorraadbeheersysteem Kennis van gesprekstechnieken Kennis van inkoopkanalen Kennis van kostprijzen Kennis van planningen Onderhandelingsvaardigheid Planningsvaardigheid Schriftelijk communiceren in het Nederlands Werken met (geautomatiseerd) voorraadbeheersysteem
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Onderhandelen 	Hij gebruikt de juiste onderhandelings technieken bij de onderhandelingen met leveranciers om daarmee tot gunstige voorwaarden te komen waartegen de producten afgenomen kunnen worden.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij zorgt voor een volledige en nauwkeurige registratie van de inkoopgegevens zodat actuele gegevens te allen tijde geraadpleegd kunnen worden.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Informatie genereren uit gegevens Conclusies trekken 	Hij analyseert de voorraadgegevens, komende uit de voorraadregistratie, en stelt op basis van deze analyse het inkoopvolume vast zodat er voldoende en tijdig wordt ingekocht. Hij vergelijkt diverse inkoopkanalen en leveranciers en maakt op basis hiervan een keuze zodat er tegen gunstige voorwaarden producten afgenomen kunnen worden.	
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Mensen en middelen organiseren 	Hij koopt tijdig in zodat producten op het juiste moment beschikbaar zijn voor verkoop.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.7 werkproces: Koopt voor de onderneming in			
Ondernemend en commercieel handelen	<ul style="list-style-type: none"> De markt en de spelers daarin kennen 	Hij kent de markt waarin hij actief is, hij weet wat er speelt in de markt, hij weet de juiste inkoopkanalen te vinden en is op de hoogte van de trends en ontwikkelingen zodat hij hier bij de inkoop aandacht aan kan besteden.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij koopt in volgens de inkoopprocedures van de organisatie.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf**6.8 werkproces: Zorgt voor afzet**

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf stemt de verkoop van producten en de oogst en de oogstverwerking op elkaar af. Hij voert onderhandeling over de prijs en zoekt de juiste afzetkanalen. Daartoe raadpleegt of zoekt hij samenwerkingsverbanden met relevante betrokken om zo een goede positie op te bouwen, zodat er optimale omstandigheden gecreëerd kunnen worden om de afzet plaats te laten vinden.		
Gewenst resultaat	Er zijn optimale omstandigheden voor de afzet van producten. De onderneming heeft een goede positie in haar omgeving.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken	Hij raadpleegt zijn leidinggevende bij het zoeken van de juiste contacten en de juiste afzetkanalen, om zo een zo goed mogelijke positie van de onderneming na te streven.	<ul style="list-style-type: none"> Interactief spreken Kennis van afzetkanalen Kennis van basisprincipes van communicatie Kennis van de doelgroepen Kennis van de markt Kennis van de media Kennis van gesprekstechnieken Kennis van marktonderzoeksvaardigheden Kennis van omgangsvormen Mondeling communiceren in het Nederlands Netwerkvaardigheden Onderhandelingsvaardigheid Onderzoeksvaardigheden Planningsvaardigheid Schriftelijk communiceren in het Nederlands Vertalen van behoeften naar de eigen situatie
Relaties bouwen en netwerken	<ul style="list-style-type: none"> Relatienetwerk onderhouden en benutten	Hij onderhoudt goede contacten met zijn afzetkanalen en legt daarbij actief contact met mensen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de organisatie en gebruikt dat contact om een goede afzet te kunnen realiseren.	
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Onderhandelen	Hij gebruikt de juiste onderhandelings technieken bij de onderhandelingen om daarmee tot gunstige voorwaarden te komen waartegen de producten verkocht kunnen worden.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij bepaalt de gewenste prijs van de producten aan de hand van kennis van de markt en marktconforme prijzen en kiest de beste afzetkanalen op basis van zijn vakkennis, zodat de opbrengst zo hoog mogelijk is.	
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Tijd indelen	Hij brengt de benodigde activiteiten in kaart en zorgt ervoor dat het moment van oogst (verwerking) aansluit op het moment van de verkoop, zodat de juiste producten op tijd voor de verkoop beschikbaar zijn.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.8 werkproces: Zorgt voor afzet			
Ondernemend en commercieel handelen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbouwen van de commerciële positie van de organisatie 	Hij grijpt kansen aan om de naamsbekendheid van de organisatie te vergroten, zodat de commerciële positie wordt uitgebouwd.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • Behoeften en verwachtingen achterhalen 	Hij achterhaalt de behoeften van een (potentiële) klant of afzetkanaal en bekijkt ze in relatie tot dat wat de organisatie te bieden heeft teneinde het belang van de (potentiële) klant voor de onderneming in te kunnen schatten.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf**6.9 werkproces: Voert kwaliteitszorg uit**

Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf bepaalt het beleid op het gebied van kwaliteit, arbo, milieu en veiligheid. Hij selecteert voor het eigen bedrijf passende zorgsystemen. Hij houdt rekening met de geldende wet- en regelgeving en de voorschriften van zorgsystemen en werkt ze uit in concrete procedures of werkinstructies. Waar nodig past hij procedures en werkinstructies aan.		
Gewenst resultaat	Het beleid op het gebied van kwaliteit, veiligheid, milieu en arbo is vastgesteld. De zorgsystemen zijn actueel en passend bij het bedrijfsbeleid. Signalen voor verbetering van het zorgsysteem worden vertaald in procedures.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> • Richting geven	Hij informeert de medewerkers over de zorgsystemen, zodat de medewerkers kunnen werken volgens de zorgsystemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Administreren • Informatie overdragen • Kennis van bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving • Kennis van kwaliteitsmanagement • Kennis van organisatiestructuur • Kennis van zorgsystemen • Mondeling communiceren in het Nederlands • Reflecteren op basis van beschikbare gegevens • Schriftelijk communiceren in het Nederlands
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Nauwkeurig en volledig rapporteren • Vlot en bondig formuleren	Hij houdt administratie bij en levert nauwkeurige en volledige documentatie voor aanpassingen en het ontwikkelen van het zorgsysteem aan betrokkenen en schrijft duidelijk geformuleerde verbetervoorstellen.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij kijkt kritisch naar het zorgsysteem en formuleert op basis hiervan verbetervoorstellen.	
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken	Hij bewaakt de kwaliteit en productiviteit van het werk zodat er gewerkt wordt volgens de opgestelde eisen in het kwaliteitsbeleid.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgescreven procedures	Hij werkt bij het opstellen van kwaliteitsbeleid en het uitvoeren van kwaliteitszorg volgens de (wettelijke) richtlijnen en voorgescreven procedures. Hij kiest zorgsystemen op basis van (wettelijke) richtlijnen.	

Kerntaak 6 Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf			
6.10 werkproces: Ontwikkelt biologische-dynamische methode			
Omschrijving	De manager biologisch-dynamisch bedrijf voert op kleine schaal praktisch onderzoek uit naar het systeem van bodem-plant-dier-mest. Hij wisselt gedachten en ervaringen uit met andere managers van biologisch-dynamische bedrijven en/of collega's en/of deskundigen en/of onderzoekers. Hij implementeert innovaties op het bedrijf.		
Gewenst resultaat	De biologisch-dynamische methode is in continue ontwikkeling. Innovaties op basis van praktisch onderzoek en ervaringen van anderen worden geïmplementeerd op het bedrijf.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken 	Hij wisselt gedachten en ervaringen uit met managers van andere biologisch-dynamische bedrijven en/of deskundigen en/of onderzoekers over de ontwikkeling van de biologisch-dynamische methode.	<ul style="list-style-type: none"> Argumenteren Feedback geven Informatie verzamelen Interactief spreken Kennis en toepassing van de fenomenologie Kennis van de antroposofie Kennis van organisatiestructuur Teksten lezen in moderne vreemde taal Vertalen van ontwikkelingen naar het eigen bedrijf
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Op basis van vaktechnisch inzicht zet hij kleinschalige praktijkproeven uit om de biologisch-dynamische methode te verbeteren.	
Creëren en innoveren	<ul style="list-style-type: none"> Verandering zoeken en introduceren Vernieuwend en creatief handelen 	Hij is constant op zoek naar mogelijkheden om kleinschalige praktijkproeven in te richten om de biologisch-dynamische methode te verbeteren en implementeert nieuwe inzichten in de biologisch-dynamische methode in de organisatie, zodat er een continue ontwikkeling is in de werkwijze op het bedrijf.	
Leren	<ul style="list-style-type: none"> Zichzelf verder willen ontwikkelen 	Hij bespreekt opmerkelijke waarnemingen uit het praktijkproeven met collega's en/of deskundigen, zodat hij leert van zijn ervaringen. Daarnaast stelt hij zichzelf duidelijke ontwikkeldoelen en vraagt feedback op de eigen prestaties om daarmee de eigen ontwikkeling richting te geven.	

3. Certificeerbare eenheden

In dit dossier zijn geen certificeerbare eenheden opgenomen.

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. Maar ook wat er in dit kwalificatiedossier gewijzigd is ten opzichte van het vorige dossier. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Vakfunctionaris biologisch-dynamisch bedrijf is ontwikkeld door Aequor, afdeling Ontwikkeling en Innovatie.

Voortdurend zijn bij het ontwikkelproces inhoudsdeskundigen uit bedrijfsleven betrokken.

Binnen Aequor vormen de vertegenwoordigers van bedrijfsleven en vakbonden de bedrijfseenheid. Voor de sector plantenteelt zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd: LTO (Land- en Tuinbouw Organisatie) Nederland akkerbouw, bloembollenteelt, boomteelt, fruitteelt, glastuinbouw en vollegrondsgroenteteelt, HBAG (Hoofdbedrijfsschap Agrarische Groothandel) commissie bloemen en planten, NBvB (Nederlandse Bond van Boomkwekers), NFO (Nederlandse Fruittelers Organisatie), Cumela Nederland, KAVB (Koninklijke Algemene Vereniging voor Bloembollencultuur) en de vakbond FNV Bondgenoten. Deze vertegenwoordigers vormen samen met vijf docenten de sectorcommissie. Deze vaste commissie bestaat in totaal uit veertien personen. Waar nodig en gewenst zijn voor specifieke vragen extra deskundigen bevraagd.

Het dossier is tevens voorgelegd aan de Paritaire commissie die bestaat uit vertegenwoordigers van onderwijs (AOC Raad, ipc's, groene hogescholen en het vmbo), werkgevers en werknemers. In totaal bestaat de commissie uit twintig leden.

2.2 Verwantschap

Aan het kwalificatiedossier Vakfunctionaris biologisch-dynamisch bedrijf liggen de volgende beroepscompetentieprofielen ten grondslag:

Basisedewerker biologisch-dynamisch bedrijf, 30-03-2004

Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf, 30-03-2004

Bedrijfsleider biologisch-dynamisch bedrijf, 30-03-2004

Deze profielen zijn samengevoegd in één kwalificatiedossier, omdat bij vergelijking van de beroepscompetentieprofielen veel overeenkomsten zijn gevonden in de beroepsuitoefening van de verschillende beroepsbeoefenaren. De verwantschap van deze profielen kenmerkt zich in de overeenkomstige beschrijvingen van kerntaken en beroepscompetenties.

De onderliggende beroepscompetentieprofielen geven inhoudelijke verwantschap in verticale zin.

De volgende kerntaken van het kwalificatiedossier zijn gedeeld:

- Verzorgt bodem
- Teelt biologisch-dynamische gewassen
- Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij
- Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen

De kern van het beroep is gedeeld en specifiek voor de beschreven beroepscontext. De hogere niveaus kennen een verdieping van deze kern en eigen aandachtspunten.

De beroepscompetentieprofielen Medewerker buitenteelt en Vakbekwaam medewerker buitenteelt zijn geclusterd in het kwalificatiedossier Buitenteelt. Ze zijn niet samen met de biologisch-dynamische beroepscompetentieprofielen geclusterd, omdat er veel praktische verschillen bestaan in de beroepsuitoefening in de biologisch-dynamische en de reguliere landbouw. Daarbij komt dat de reguliere landbouw is gebaseerd op natuurwetenschappelijke kennis en inzichten en de biologisch-dynamische landbouw daarnaast ook stoelt op inzichten uit de antroposofie waarin wordt gezocht naar de verbinding van de mens met het geestelijk wezen van de kosmos.

Door het clusteren van deze beroepscompetentieprofielen in één kwalificatiedossier is in uitvoerende zin voor het onderwijs een brede opleidingsmogelijkheid gecreëerd. De civiele waarde voor deze brede basis en de specialiserende uitstroom is herkenbaar in de beroepspraktijk.

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

Om te komen van de beschreven beroepscompetentieprofielen naar de beschrijving in dit kwalificatiedossier is een tweetal vertaalslagen aan de orde:

- herformulering van de beroepsbeschrijving, kerntaken, kernopgaven en beroepscompetenties;
- vertaling van de in het beroepscompetentieprofiel beschreven vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar de in het kwalificatiedossier beschreven startend beroepsbeoefenaar.

Ook is gebruik gemaakt van het ontwikkelde kwalificatiedossier Vakfunctionaris biologisch-dynamisch bedrijf volgens de vorige competentiegerichtte kwalificatiestructuur.

Herformulering

Er is een vergelijkende analyse gemaakt van de onderliggende beroepscompetentieprofielen op basis van de algemene beroepsbeschrijving, de kerntaken, kernopgaven en beroepscompetenties. Bij de herformulering is gebruik gemaakt van het Format kwalificatiedossier (april 2006).

In dit kwalificatiedossier is voor wat betreft enkele werkprocessen sprake van afstemming met andere kwalificatiedossiers, omdat de betreffende werkprocessen breed voorkomen in diverse beroepen(groepen). De werkprocessen van kerntaak 4 'Beheert gebouwen, terreinen en landschapselementen', kerntaak 5 'Organiseert en begeleidt werkzaamheden' en kerntaak 6 'Managet bedrijfsonderdeel of bedrijf' (behalve 6.10 'Ontwikkelt biologisch-dynamische methode') zijn afgestemd met de andere kwalificatiedossiers van Aequor. Voor wat betreft kerntaak 3 'Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij' is afstemming gezocht met het kwalificatiedossier Dierv verzorging 3.

Voor wat betreft de beschrijving van rol, verantwoordelijkheden en complexiteit is gebruik gemaakt van de woordkeuze zoals afgesproken door de samenwerkende kenniscentra.

Door het gebruik van de gestandaardiseerde competentielijst voor de landelijke kwalificatiestructuur zijn de competenties in het kwalificatiedossier in andere woorden geformuleerd dan in de beroepscompetentieprofielen. Hoewel in een andere formulering is alle informatie uit de beroepscompetentieprofielen terug te vinden in het kwalificatiedossier.

Het aantal kerntaken voor de uitstroom op niveau 2, 3 en 4 is respectievelijk 4, 5 en 6. De kwalificatie omvat een zeer breed takenpakket, omdat op een biologisch-dynamisch bedrijf bij voorkeur gewassen worden geteeld én dieren worden gehouden. Dit heeft geresulteerd in 2 kerntaken: 'Teelt biologisch-dynamische gewassen' en 'Draagt zorg voor biologisch-dynamische dierenhouderij'. De bodem wordt gezien als levend organisme en de zorg voor de bodem heeft een essentiële plaats binnen de biologisch-dynamische landbouw. Dit heeft geleid tot de kerntaak 'Verzorgt bodem'. Daarnaast vraagt het bedrijfsterrein met gebouwen en landschappelijke beplantingen onderhoud en beheer, net als bij de reguliere teelt. Dat is de vierde kerntaak. Bij de uitstromen op niveau 3 en 4 komen daar taken bij die te maken hebben met de organisatie van de werkzaamheden en managementtaken. De vakbekwaam medewerker en de manager biologisch-dynamisch bedrijf voeren ook de kerntaken uit die de primaire productie dekken en het beheer van gebouwen, terreinen en landschapselementen.

Vertaalslag naar startend beroepsbeoefenaar

Het beroepscompetentieprofiel geeft een beschrijving van het beroep en de competenties van een vakvolwassen beroepsbeoefenaar. Deze heeft naast de benodigde vakvaardigheden ook inzicht en routine ontwikkeld in zijn beroep.

Het kwalificatiedossier geeft een beschrijving van de beroepscontext en competenties van de startend beroepsbeoefenaar. Hij voldoet aan de eisen die de branche stelt aan een beginner op de arbeidsmarkt.

Het verschil tussen het beroepscompetentieprofiel en het kwalificatiedossier is vooral gelegen in verschillen in complexiteit, verantwoordelijkheid, inzicht en zelfstandigheid. Over het algemeen zal de mate van complexiteit, verantwoordelijkheid (beslissingsbevoegdheid), inzicht en zelfstandigheid zijn afgezwakt in het kwalificatiedossier ten opzichte van het beroepscompetentieprofiel.

Op deze manier kan de onderwijsdeelnemer een basis leggen waarop hij kan doorgroeien naar vakvolwassenheid.

Bij de vertaling is met name gekeken naar situaties waarin overleg met de leidinggevende nodig is. In de werkprocessen is aandacht geschonken aan overleg over de werkzaamheden met de leidinggevende. Ook is aandacht besteed aan de momenten waarop de startend beroepsbeoefenaar hulp zou moeten inschakelen.

2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen

2.4.1 Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 2F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 2F

Toelichting:

Bij deze uitstroom komen de taalvaardigheden al dan niet in combinatie met elkaar voor in verschillende werkprocessen.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Medewerker biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 2F
- Verbanden: 2F

Toelichting:

Bij deze uitstroom komen de rekenvaardigheden al dan niet in combinatie met elkaar voor in verschillende werkprocessen.

2.4.2 Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 2F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 2F

Toelichting:

Bij deze uitstroom komen de taalvaardigheden al dan niet in combinatie met elkaar voor in verschillende werkprocessen.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 2F
- Verbanden: 2F

Toelichting:

Bij deze uitstroom komen de rekenvaardigheden al dan niet in combinatie met elkaar voor in verschillende werkprocessen.

Moderne vreemde talen - MVT naar keuze

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Vakbekwaam medewerker biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Luisteren: B1
- Lezen: B1
- Gesprekken voeren: A2
- Spreken: A2
- Schrijven: A2

2.4.3 Manager biologisch-dynamisch bedrijf

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Manager biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 3F
- Leesvaardigheid: 3F
- Schrijfvaardigheid: 3F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 3F

Toelichting:

Bij deze uitstroom komen de taalvaardigheden al dan niet in combinatie met elkaar voor in verschillende werkprocessen.

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Manager biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Getallen: 3F
- Verhoudingen: 3F
- Meten en meetkunde: 3F
- Verbanden: 3F

Toelichting:

Bij deze uitstroom komen de rekenvaardigheden al dan niet in combinatie met elkaar voor in verschillende werkprocessen.

Moderne vreemde talen - MVT naar keuze

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Manager biologisch-dynamisch bedrijf zich op het volgende niveau:

- Luisteren: B1
- Lezen: B1
- Gesprekken voeren: A2
- Spreken: A2
- Schrijven: A2

2.5 Discussiepunten

Werkwijze Aequor

In het proces om te komen tot een kwalificatiedossier en de beoordeling daarvan dient onderscheid gemaakt te worden tussen de vorm, de inhoud en het proces van de totstandkoming.

Om tot een valide inhoud van de te beschrijven kwalificatie te komen, heeft de Paritaire commissie de ontwikkeling van het kwalificatiedossier gedelegeerd aan de sectorcommissies en de ontwikkelaars. De Paritaire commissie zal haar aandacht in eerste instantie schenken aan haar toetsende rol met betrekking tot de kwaliteit van het proces van totstandkoming en dus voornamelijk het verantwoordingsdocument bespreken. Daarnaast toetst de Paritaire commissie het dossier op formatvereisten, relevantie voor arbeidsmarkt en maatschappij, doorstroommogelijkheden, herkenbaarheid sociale partners, uitvoerbaarheid in het onderwijs en de examenpraktijk, transparantie, duurzaamheid en flexibiliteit. Verwacht mag worden dat de inhoud van het kwalificatiedossier dat is opgesteld door het team van deskundigen, vervolgens door de paritaire commissie gevalideerd zal worden na een globale toetsing.

Discussies met betrekking tot de inhoud van het kwalificatiedossier worden gevoerd in de sectorcommissie en kunnen dus voor elk kwalificatiedossier verschillend zijn. Discussie met betrekking tot de structuur, interne (Aequor) eisen en de formatvereisten worden gevoerd in de Paritaire commissie en zijn voor het merendeel gelijk voor elk dossier.

Discussiepunten

Tijdens de vergaderingen van de Paritaire commissie zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest.

· Uitvoerbaar voor het onderwijs

Binnen de Paritaire commissie is zorg uitgesproken over de zwaarte/breedte van het dossier in relatie tot de uitvoerbaarheid van het onderwijs. Zowel onderwijs als bedrijfsleven herkennen de inhoud van het dossier. Ervaringen met eerder dossiers voor de biologisch-dynamische landbouw geven aan dat de uitvoerbaarheid mogelijk is. De Paritaire commissie zal dit dossier blijven volgen voor wat betreft de uitvoerbaarheid in het onderwijs.

· Examenpraktijk

De wijze van examineren binnen het competentiegericht leren en opleiden en het beoordelen van EVC schuiven steeds meer in elkaar. Vanuit de sectorcommissie voeding wordt aangedrongen op het aanwijzen van certificeerbare eenheden in de kwalificatiedossiers ter ondersteuning van een EVC-traject. Vanuit de Paritaire commissie is aangegeven dat certificeerbare eenheden 'onderwijskundig' in tegenspraak kunnen zijn met het principe van competentiegericht leren en opleiden. Een portfolio heeft in die visie dezelfde bewijskracht als certificeerbare eenheden. De Paritaire commissie heeft besloten voorlopig geen certificeerbare eenheden aan te wijzen en de mogelijkheden van certificeerbare eenheden en portfolio verder te onderzoeken.

· Kernopgaven

In het nieuwe format zijn de kernopgaven en beroepsdilemma's niet meer apart opgenomen. De Paritaire commissie spreekt haar zorg hierover uit en is van mening dat ze essentieel zijn en extra aandacht moeten krijgen bij de invulling van het format. De Paritaire commissie heeft besloten dat geprobeerd moet worden kernopgaven en beroepsdilemma's zo veel mogelijk in het huidige format te integreren.

· Domeindiscussie/naamgeving

Binnen de bedrijven van de sector voedsel en leefomgeving vindt een verbreding van werkzaamheden plaats. Grenzen tussen sectoren en beroepen vervagen en nieuwe beroepen ontstaan op het snijvlak van de traditionele sectoren. Vanuit dit gegeven heeft de discussie over de naamgeving van de kwalificatiedossiers plaatsgevonden. Namen voor kwalificatiedossiers dienen een duurzaam karakter te hebben en mogelijkheden te bieden tot verbreding, binnen de grenzen van de sector. Vanuit de onderwijsgeleding wordt aangedrongen om niet sec te kijken naar de differentiaties maar naar de totale samenhang en consistentie binnen de veranderende domeinen van de sector voedsel en leefomgeving. Voor het bedrijfsleven speelt daarnaast nog duidelijk de herkenbaarheid van de naam een grote rol. De naamgeving van de kwalificatiedossiers is tot stand gekomen rekening houdend met de bovengenoemde punten.

Aansluiting vmbo-mbo-hbo

De aansluiting vmbo-mbo-hbo heeft niet tot expliciete discussie geleid in de paritaire commissie. In de Paritaire commissie heeft een vertegenwoordiger van het hbo zitting. Het vmbo wordt ook vertegenwoordigd door leden van de AOC Raad maar niet zo expliciet.

In aparte projecten wordt de doorstroom vmbo-mbo aan de orde gesteld. Zo zijn in samenspraak tussen betrokkenen uit vmbo, mbo, Cevo, Cito en Aequor de examens voor het vmbo geglobaliseerd. Daarbij zijn de domeinen afgebakend en een aantal competenties uit de SHL-lijst beschreven. In een vervolgtraject worden de eerste proeven van bekwaamheid op vmbo-niveau beschreven. In 2010 volgt een pilot. Doorstroom naar het hbo vereist extra aandacht voor algemene ontwikkeling. Daarover worden tussen scholen aparte afspraken gemaakt.

Doorontwikkeling kwalificatiedossiers

Binnen de paritaire commissie is de onderhoudsagenda uitgebreid aan de orde geweest. De paritaire commissie heeft besloten in te zetten op actualisering van de beroepscompetentieprofielen. De geactualiseerde beroepscompetentieprofielen vormen de basis voor de dossiers cohort 2011-2012. De verwachting is dat de dossiers dan in meer of mindere mate gewijzigd zullen worden. Vanwege de impact die aanpassingen in dossiers hebben op de uitvoering en examinering is besloten om de kwaliteitsverbetering van dossiers mee te nemen in de wijzigingen die voorzien zijn voor cohort 2011-2012. Op deze wijze wordt rust in het veld gegarandeerd.

Naast de discussiepunten in de Paritaire commissie zijn in de sectorcommissie de volgende inhoudelijke discussies gevoerd:

- De mate van detaillering van de beschrijvingen van de werkprocessen. Het aanvankelijke detailniveau is aangemerkt als te beklemmend voor het onderwijs en onderhoudsgevoelig. De beschrijvingen zijn algemener van aard gemaakt.
- De herkenbaarheid van het dossier voor alle biologisch-dynamische bedrijven. De agrarische activiteiten van biologisch-dynamische bedrijven kunnen sterk uiteen lopen. De sectorcommissie heeft gezocht naar beschrijvingen van werkprocessen met een geldigheid voor de meeste biologisch-dynamische bedrijven.
- Afstemming met dossiers voor de gangbare teelt en dierenhouderij. De sectorcommissie heeft het dossier Biologisch-dynamisch bedrijf afgestemd met de dossiers voor de gangbare teelt en dierenhouderij.

Betrokkenheid docenten

Gedurende de ontwikkeling van dossiers worden docenten via gremia bij de inhoud betrokken. Ieder jaar wordt een aantal dossiers bovendien geëvalueerd door docenten; de resultaten leveren input voor bijstelling.

De staatssecretaris voor onderwijs, mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart heeft de kenniscentra verplicht de inspraak van docenten te verruimen. Voor dossiers die worden aangeboden in 2010, is dit een verzoek; daarna wordt een verslag van een inspraakronde onderdeel van de toetsingscriteria.

2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

- Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen in deel B weergegeven
- Overzicht kwalificatiedossiers in deel A geactualiseerd

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Verbeteren kwalificatiedossiers; aanpassen aan eisen Coördinatiepunt (aantallen kerntaken/competenties).	Verwerken input uit evaluaties en arbeidsmarktgegevens om kwaliteit te verhogen en actualiteit aan te passen. Ook verbetering transparantie en uitvoerbaarheid dossiers	O&I na afspraak met betrokken commissies	2011
Ontwikkelagenda 2012	Vaststellen van de ontwikkel- en onderhoudsacties voor 2012	O&I na raadpleging betrokkenen	November 2011
Afronden verbeterlag beroepscompetentieprofiel en	Zelfde format voor alle bcps.	Bedrijfseenheid stelt vast paritaire commissie controleert op format	2011
Clustering bcps heroverwegen i.v.m. generieke beschrijvingen.	Vergroten duurzaamheid, meer mogelijk maken zonder uitbreiding uitstromen.	O&I en sectormanagers; inhoudsdeskundigen	2011
Evaluatie werkprocessen ondernemerschap aan nieuwe landelijke lijst.	Transparantie en afstemming	Alle kenniscentra; sectorcommissies adviseren paritaire commissie, deze stelt vast.	2011
Onderzoek naar en opnemen van gewenst beroepsniveau talen en rekenen/wiskunde	Aanpassen en stroomlijnen beroeps- en landelijke eisen	O&I, bedrijfseenheden/sectorcommissies, paritaire commissie stelt vast	2011
Aanpassen dossiers aan verbeterde bcps en nieuwe inzichten: generieker formuleren	Verbetering dossiers: duurzaamheid en kwaliteit verbeteren	O&I en deskundigen (eventueel per sector nader vast te stellen.	2011
Heroverwegen opname dossier assistent medewerker voedsel en leefomgeving	Overlap en transparantie beoordelen in relatie tot de AKA Mogelijk reductie van dossiers	Paritaire commissie neemt besluit	2011
Onderzoek naar opnemen dossier BD-bedrijf in dossier Teelt	Een generiek dossier voor sector	Inhoudsdeskundigen	Eerste half jaar 2011

De ontwikkelagenda is vooral gericht op de ontwikkelingen op korte termijn. De paritaire commissie heeft opdracht gegeven de dossiers te vernieuwen/verbeteren. Duurzaamheid en generieke beschrijvingen van uitstromen zijn hierbij uitgangspunten.